

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SEANCE PLENIERE

donderdag

jeudi

12-09-2002

12-09-2002

10:00 uur

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Mededeling	1
Toelating en eedaflegging van een lid ter vervanging van een ontslagnemend lid	2
Mededeling (voortzetting)	3
<i>Sprekers: Geert Bourgeois, Joos Wauters</i>	
Regeling van de werkzaamheden	3
Terugzending van een wetsontwerp naar de commissie	3
Erratum	4
WETSVOORSTELLEN	4
Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerkens en de heer Jef Tavernier tot wijziging van het Kieswetboek, de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, evenals de wet van 3 juli 1971 tot indeling van de leden van de wetgevende Kamers in taalgroepen en houdende diverse bepalingen betreffende de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en voor de Franse Cultuurgemeenschap (1806/1 tot 15)	4
- Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerkens en de heer Jef Tavernier tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement en de wet van 19 mei 1994 betreffende de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Europees Parlement (1807/1 tot 5)	4
- Wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans, Bart Laeremans en Filip De Man tot wijziging van het Kieswetboek (406/1 en 2)	4
- Wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van de bij het Kieswetboek gevoegde tabel houdende indeling van het grondgebied in kieskringen (1876/1 en 2)	4
<i>Algemene bespreking</i>	5
<i>Spreker: Pieter De Crem, rapporteur</i>	
Buitenlandse delegatie	10
<i>Sprekers: Yves Leterme, voorzitter van de CD&V-fractie, Paul Tant, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Josy Arens, Muriel Gerkens, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie, Francis Van den Eynde, Fred Erdman, Kristien Grauwels, Johan Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, Bart Laeremans, Filip De Man, André Frédéric</i>	

SOMMAIRE

Excusés	1
Communication	1
Admission et prestation de serment d'un membre en remplacement d'un membre démissionnaire	2
Communication (continuation)	3
<i>Orateurs: Geert Bourgeois, Joos Wauters</i>	
Ordre des travaux	3
Renvoi d'un projet de loi en commission	3
Erratum	4
PROPOSITIONS DE LOI	4
Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant le Code électoral, la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, ainsi que la loi du 3 juillet 1971 relative à la répartition des membres des Chambres législatives en groupes linguistiques et portant diverses dispositions relatives aux conseils culturels pour la communauté culturelle française et pour la communauté culturelle néerlandaise (1806/1 à 15)	4
- Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et la loi du 19 mai 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour l'élection du Parlement européen (1807/1 à 5)	5
- Proposition de loi de MM. Gerolf Annemans, Bart Laeremans et Filip De Man modifiant le Code électoral (406/1 et 2)	5
- Proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le tableau portant répartition du territoire en circonscriptions électorales, annexé au Code électoral (1876/1 et 2)	5
<i>Discussion générale</i>	5
<i>Orateur: Pieter De Crem, rapporteur</i>	
Délégation étrangère	10
<i>Orateurs: Yves Leterme, président du groupe CD&V, Paul Tant, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, Josy Arens, Muriel Gerkens, présidente du groupe ECOLO-AGALEV, Francis Van den Eynde, Fred Erdman, Kristien Grauwels, Johan Vande Lanotte, vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale, Bart Laeremans, Filip De Man, André Frédéric</i>	

BIJLAGE	37	ANNEXE	37
INTERNE BESLUITEN	37	DECISIONS INTERNES	37
INTERPELLATIEVERZOEKEN	37	DEMANDES D'INTERPELLATION	37
INGEKOMEN	37	DEMANDES	37
INGETROKKEN	39	RETRAITS	39
VOORSTELLEN	39	PROPOSITIONS	39
TOELATING TOT DRUKKEN	39	AUTORISATION D'IMPRESSION	39
VERZOEKEN OM ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE	41	DEMANDES D'AVIS AU CONSEIL D'ETAT	41
MEDEDELINGEN	41	COMMUNICATIONS	41
SENAAT	41	SENAT	41
OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	41	PROJETS DE LOI TRANSMIS	41
AANGENOMEN WETSONTWERPEN	42	PROJETS DE LOI ADOPTÉS	42
REGERING	44	GOUVERNEMENT	44
INGEDIENDE WETSONTWERPEN	44	DEPOT DE PROJETS DE LOI	44
VERSLAGEN	45	RAPPORTS	45
UITGAVEN GEDAAN BUITEN DE BEGROTING	45	DEPENSES FAITES EN MARGE DU BUDGET	45
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2002	45	BUDGET GÉNÉRAL DES DÉPENSES 2002	45
ANTWOORD OP RESOLUTIES VAN DE KAMER	46	REPONSE A DES RESOLUTIONS DE LA CHAMBRE	46
SLOTBESCHOUWINGEN VAN HET COMITÉ VOOR DE	46	CONCLUSIONS DU COMITE POUR LES DROITS DE	46
RECHTEN VAN HET KIND		L'ENFANT	
ARBITRAGEHOF	46	COUR D'ARBITRAGE	46
BEROEPEN TOT Vernietiging	46	RECOURS EN ANNULATION	46
PREJUDICIËLE VRAGEN	47	QUESTIONS PREJUDICIELLES	47
REKENHOF	48	COUR DES COMPTES	48
BOEK VAN OPMERKINGEN	48	CAHIER D'OBSERVATIONS	48
REKENINGEN	48	COMPTES	48
VERSLAG	49	RAPPORT	49
VAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE	49	COMITE PERMANENT DE CONTROLE DES	49
POLITIEDIENSTEN		SERVICES DE POLICE	
JAARVERSLAGEN EN -REKENINGEN	49	RAPPORTS ET COMPTES ANNUELS	49
WERELDVROUWENCONFERENTIE	49	CONFERENCE MONDIALE SUR LES FEMMES	49
NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE	49	SOCIETE NATIONALE DES CHEMINS DE FER BELGES	49
SPOORWEGEN			
ALGEMENE RIJKSPOLITIE	50	POLICE GENERALE DU ROYAUME	50
FONDS VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	50	« FONDS VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	50
VLAANDEREN		VLAANDEREN »	
MOTIE	50	MOTION	50
VARIA	50	DIVERS	50
CONFERENTIE VAN DE PARLEMENTEN VAN DE	50	CONFERENCE DES PARLEMENTS DES REGIONS-	50
HOOFDSTEDELIJKE GEWESTEN VAN DE EUROPESE		CAPITALES DE L'UNION EUROPEENNE	
UNIE			
" FEDERATION DES ETUDIANTS FRANCOPHONES "	50	FEDERATION DES ETUDIANTS FRANCOPHONES	50

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

DONDERDAG 12 SEPTEMBER 2002

JEUDI 12 SEPTEMBRE 2002

10:00 uur

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.03 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.03 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Johan Vande Lanotte.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering
Excusés

Roger Bouteca, wegens ziekte / pour raison de santé;
Simonne Creyf, wegens familieaangelegenheden / pour raisons familiales;
Bart Somers, Geert Versnick, wegens ambtsplicht / obligation de mandat;
Luc Sevenhans, met zending buitenslands / en mission à l'étranger;
Yolande Avontroodt, Joke Schauvliege, buitenslands / à l'étranger.

01 Mededeling
01 Communication

De **voorzitter**: Collega's, mijnheer de minister, wij zijn opnieuw in onze vertrouwde plenaire zaal. U vindt op uw bank een nota met de technische details over de vernieuwingen. Wij zullen dus ons best doen, in het bijzonder wat het gebruiken van de microfoons betreft, en morgen wat de stemming betreft.

Cette vieille maison s'adapte technologiquement et je tiens à exprimer mes remerciements à la Questure et à ses différents services, ainsi qu'à tous ceux et celles qui ont beaucoup travaillé ces derniers temps.

Hier is veel gewerkt. Ik kan u dat verzekeren.

Je vous remercie, monsieur le président de la Questure, de l'aide que nous avons pu recevoir de la part de vos services.

Collega's, op uw bank ligt een recto verso handleiding voor de nieuwe apparatuur. Pas die rustig toe. Binnenkort zullen wij ook op het internet te zien zijn.

Trois caméras de couleur bleue se trouvent à ma gauche, à ma droite et devant moi.

Die camera's zullen binnenkort bestendig beelden op het internet brengen. Dat zal een beetje wennen zijn, maar ik hoop dat het gaat en dat u zult willen meewerken.

Nous devons nous adapter quelque peu, mais tout ira bien.

02 Admission et prestation de serment d'un membre en remplacement d'un membre démissionnaire

02 Toelating en eedaflegging van een lid ter vervanging van een ontslagnemend lid

Le **président**: M. Paul Timmermans, représentant de la circonscription électorale de Charleroi-Thuin, est démissionnaire en date du 1er septembre 2002 (lettre du 14 août 2002).

De heer Paul Timmermans, vertegenwoordiger voor de kieskring Charleroi-Thuin, is ontslagnemend met ingang van 1 september 2002 (brief van 14 augustus 2002).

M. Denis Goemanne, premier suppléant de la liste sur laquelle figurait M. Paul Timmermans, se désiste par lettre du 21 août 2002. M. Pierre Lemoine, deuxième suppléant, se désiste par lettre du 23 août 2002. Mme Marie-Rose Léonard, troisième suppléante, se désiste par lettre du 3 septembre 2002.

De heer Denis Goemanne, eerste opvolger van de lijst waarop de heer Paul Timmermans werd verkozen, meldt bij brief van 21 augustus 2002, dat hij het mandaat niet wenst op te nemen. De heer Pierre Lemoine, tweede opvolger, meldt bij brief van 23 augustus 2002, dat hij het mandaat niet wenst op te nemen. Mevrouw Marie-Rose Léonard, derde opvolger, meldt bij brief van 3 september 2002, dat zij het mandaat niet wenst op te nemen.

Le quatrième suppléant appelé à remplacer M. Paul Timmermans est M. Bernard Baille.

De vierde opvolger die in aanmerking komt om de heer Paul Timmermans te vervangen is de heer Bernard Baille.

L'élection de ce dernier, comme membre suppléant de la Chambre, a été validée au cours de la séance du 1er juillet 1999. Comme la vérification complémentaire, prévue par l'article 235 du Code électoral, ne porte que sur la conservation des conditions d'éligibilité, il apparaît que cette vérification n'a, au vu des pièces produites, qu'un caractère de pure formalité.

Zijn verkiezing tot opvolger werd in de vergadering van 1 juli 1999 goedgekeurd. Daar het aanvullend onderzoek door artikel 235 van het Kieswetboek voorgeschreven, uitsluitend slaat op het behoud van de verkiesbaarheidsvereisten, gaat het, gelet op de voorgelegde stukken, om een loutere formaliteit.

Je vous propose donc de passer aussitôt à l'admission de M. Bernard Baille comme membre de la Chambre, sans renvoi à une commission de vérification des pouvoirs.

Ik stel u dan ook voor de heer Bernard Baille onmiddellijk uit te roepen tot lid van de Kamer, zonder dat tot verzending naar een commissie tot onderzoek der geloofsbrieven wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Geen bezwaar? (*Nee*)

Je proclame M. Bernard Baille membre de la Chambre des représentants.

Ik roep de heer Bernard Baille tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit.

Je rappelle les termes du serment: "Je jure d'observer la Constitution" "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Ich schwöre die Verfassung zu beachten".

Ik memoreer de bewoordingen van de eed : "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Je jure d'observer la Constitution" "Ich schwöre die Verfassung zu beachten".

Je prie M. Bernard Baille de prêter le serment constitutionnel.

Ik verzoek de heer Bernard Baille de grondwettelijke eed af te leggen.

M. Bernard Baille prête le serment constitutionnel en français.

De heer Bernard Baille legt de grondwettelijke eed af in het Frans.

M. Bernard Baille fera partie du groupe linguistique français. (*Applaudissements*)
 De heer Bernard Baille zal deel uitmaken van de Franse taalgroep. (*Applaus*)

03 Mededeling (voortzetting)

03 Communication (continuation)

03.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik heb daarstraks aandachtig geluisterd naar uw uiteenzetting over de nieuwe techniek. Ik heb tevergeefs geprobeerd u te onderbreken met een druk op de toets. Ik dacht dat de rode toets daarvoor diende. Is dit nu een echte interruptiemicrofoon om te interveniëren in het debat? Kunnen wij met een druk op de knop uw aandacht vragen en krijgen? Ik citeer: "De registratie van de aanvraag wordt bevestigd door een groene lamp." Ik heb gedrukt, maar ik heb geen groene lamp gezien. Ik heb zes keer gedrukt, maar ik heb uw aandacht niet gekregen. Zullen wij het debat nu op een interactieve wijze kunnen voeren, zoals wij al jaren vragen?

03.01 Geert Bourgeois (VU&ID): J'essaye, depuis quelque temps déjà, d'attirer l'attention du président. Disposons-nous désormais d'un véritable micro d'interruption?

De **voorzitter**: Ik zal u vertellen wat er gebeurt. Links van mij staat een scherm waarop ik nu de naam Geert Bourgeois lees. Op een zeker ogenblik hebt u blijkbaar het woord gevraagd. Joos Wauters is ook aan het duwen. Nu weet ik het allemaal.

Le **président**: Celui qui veut intervenir, appuie sur un bouton. Son nom apparaît alors sur un écran placé près du président.

03.02 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijn groene lamp brandt.

De **voorzitter**: Het is niet uitzonderlijk dat u een groene lamp krijgt, mijnheer Wauters. Mijnheer Bourgeois, ik zie nu dat er op mijn scherm een melding binnenkomt als u op de knop duwt. Ik moet daaraan een beetje wennen. Dit zijn geen interruptiemicrofoons, zoals die in Nederland en in het Vlaams Parlement aan de voorzijde van het half rond zijn geplaatst. Het is een betere techniek om een rangschikking op te stellen van degenen die het woord vragen. Ik ben gewoon om in de zaal te kijken, maar nu zal ik links van mij op het scherm moeten kijken. Vraagt u het woord?

03.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat ik niet telkens mijn hand zal moeten opsteken om u erop te wijzen dat ik op de knop heb gedrukt. Misschien kunt u – in dit elektronische tijdperk – iemand naast u laten postvatten om erop toe te kijken of iemand het woord vraagt.

03.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Il faut donc que quelqu'un vous prévienne qu'un nom figure sur l'écran.

De **voorzitter**: Ik zal mij proberen aan te passen, maar ik ken u al lang. Dat zal wel gaan.

04 Ordre des travaux

04 Regeling van de werkzaamheden

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 11 septembre 2002, je vous propose d'ajouter à notre ordre du jour d'aujourd'hui, à la demande de M. Leterme et d'autres membres, les questions orales à 14.30 heures et les prises en considération demain avant les votes.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 11 september 2002, stel ik u voor op onze agenda van vandaag de mondelinge vragen om 14.30 uur in te schrijven en de inoverwegingen morgen vóór de stemmingen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

05 Renvoi d'un projet de loi en commission**05 Terugzending van een wetsontwerp naar de commissie**

La vice-première ministre et ministre de l'Emploi a déposé un amendement au projet de loi tendant à lutter contre la discrimination et modifiant la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme (n° 1578/1), adopté en commission.

De vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid heeft een amendement op het wetsontwerp ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (nr. 1578/1), aangenomen in commissie, ingediend.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents, je vous propose de renvoyer le projet de loi en commission afin d'y permettre l'examen de l'amendement déposé par le gouvernement.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 11 september 2002 en op verzoek van de regering, stel ik u voor dit wetsontwerp terug te zenden naar de commissie voor de Justitie, teneinde het amendement van de regering te bespreken.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

06 Erratum**06 Erratum**

Lors du vote en séance plénière du 31 août 2002 sur la motion de confiance déposée par le premier ministre en conclusion des interpellations sur "la démission de Mme Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, et les livraisons d'armes au Népal", le vote de M. José Vande Walle n'a pas été enregistré. Il avait voté non.

Tijdens de stemming in plenaire zitting van 31 augustus 2002 over de motie van vertrouwen ingediend door de eerste minister tot besluit van de interpellaties over "het ontslag van mevrouw Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, en de wapenleveringen aan Nepal", werd de stemming van de heer José Vande Walle niet opgenomen. Hij had neen gestemd.

Un erratum sera publié au compte rendu intégral de la séance plénière du 31 août 2002.

Een erratum zal in het integraal verslag van de plenaire vergadering van 31 augustus 2002 gepubliceerd worden.

Wetsvoorstellen**Propositions de loi**

07 Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdekens, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerken en de heer Jef Tavernier tot wijziging van het Kieswetboek, de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, evenals de wet van 3 juli 1971 tot indeling van de leden van de wetgevende Kamers in taalgroepen en houdende diverse bepalingen betreffende de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en voor de Franse Cultuurgemeenschap (1806/1 tot 15)

- **Wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Claude Eerdekens, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, mevrouw Muriel Gerken en de heer Jef Tavernier tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement en de wet van 19 mei 1994 betreffende de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Europees Parlement (1807/1 tot 5)**

- **Wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans, Bart Laeremans en Filip De Man tot wijziging van het Kieswetboek (406/1 en 2)**

- **Wetsvoorstel van de heer Pierre Lano tot wijziging van de bij het Kieswetboek gevoegde tabel**

houdende indeling van het grondgebied in kieskringen (1876/1 en 2)

07 Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant le Code électoral, la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, ainsi que la loi du 3 juillet 1971 relative à la répartition des membres des Chambres législatives en groupes linguistiques et portant diverses dispositions relatives aux conseils culturels pour la communauté culturelle française et pour la communauté culturelle néerlandaise (1806/1 à 15)

- Proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Dirk Van der Maelen, Mme Muriel Gerkens et M. Jef Tavernier modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et la loi du 19 mai 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour l'élection du Parlement européen (1807/1 à 5)

- Proposition de loi de MM. Gerolf Annemans, Bart Laeremans et Filip De Man modifiant le Code électoral (406/1 et 2)

- Proposition de loi de M. Pierre Lano modifiant le tableau portant répartition du territoire en circonscriptions électorales, annexé au Code électoral (1876/1 et 2)

In toepassing van artikel 62.2, tweede lid, van het Reglement werd het wetsvoorstel nr. 1806 door de commissie gesplitst (art. 77 en 78 van de Grondwet).

En application de l'article 62.2, alinéa 2, la proposition de loi n° 1806 a été scindée par la commission (art. 77 et 78 de la Constitution).

De timing bepaald in de Conferentie van voorzitters was bij benadering de volgende.

En consensus avec la Conférence des présidents, nous avons prévu un temps de parole par groupe. Si mes souvenirs sont exacts, c'était 1.30 heure pour le CD&V, le Vlaams Blok, VU&ID et ECOLO-AGALEV; pour le cdH, monsieur Langendries, 1.15 heure; pour le VLD et le MR, messieurs Coveliers et Bacquelaine, environ 1.00 heure; 1.00 heure pour le PS, monsieur Eerdeken; et une demi-heure pour le SP.A, monsieur Van der Maelen. Bien entendu, si un indépendant souhaite intervenir, monsieur Decroly, il en aura la possibilité.

Ik wens een gebald debat met een algemene benadering. Nadien zullen wij de werkwijze in verband met de amendementen vastleggen. Een tweede afspraak is dat morgen, vrijdag 13 september, omstreeks 18.00 uur de stemmingen zullen aanvangen. Hoeveel tijd ze zullen vergen, hangt af van de amendementen. Wellicht zal dat niet zoveel tijd vragen.

Nous aurons encore d'autres votes demain à 18.00 heures, sur les résolutions et sur les motions déposées.

Gaat iedereen daarmee akkoord? Deze ochtend zullen we vergaderen tot ongeveer 12.00 uur of 12.15 uur.

De vergadering zal worden hervat om 14.30 uur met de vragen. Vervolgens hervatten we de bespreking van de voorliggende wetsvoorstellen.

Nous nous réunirons demain, vendredi 13 septembre 2002, à 10.00 heures et à 14.30 heures pour continuer la discussion, et à 18.00 heures pour les votes.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

07.01 Pieter De Crem, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren collega's, de commissie voor de Binnenlandse Zaken heeft het voorliggend voorstel besproken tijdens haar zittingen van 12 en 19 juni en van 2, 3, 5 en 8 juli 2002. De algemene toelichting werd gebracht door de hoofdindieners van de wetsvoorstellen, de heer Coveliers, fractievoorzitter van de VLD.

Het voorliggend wetsvoorstel heeft volgende doelstelling: ten eerste, een hervorming van de wetgevende kamers; ten tweede, de omvorming tot provinciale kieskringen; ten derde, de afschaffing van de lijstverbindingen; ten vierde, de invoering van de kiesdrempel; ten vijfde, het herinvoeren van de opvolgers en ten zesde, de hervorming van de huidige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde.

Volgens de heer Coveliers is de hervorming van de wetgevende kamers een punt dat reeds diverse malen aan de orde is geweest, doch nooit ingang heeft gevonden. Ook nu rijst, zo zei hij, veel tegenstand tegen deze hervormingen. De toekomstige Senaat zou worden herleid tot haar essentiële taken, met name deze van een federale ontmoetingsplaats. Hiervoor zal men overgaan tot een paritair samengestelde Senaat die bestaat uit gemeenschapssenatoren met een beperkt aantal bevoegdheden.

Mijnheer de voorzitter, deze hervorming belangt toch iedereen aan! Het debat handelt over de keshervorming.

De **voorzitter**: Collega's, de rapporteur en ik menen dat deze keshervorming iedereen aanbelangt. Ik vraag u aandachtig te willen zijn.

Chers collègues, faites attention au rapport de M. De Crem. Ce sont vos propositions! Si vous n'avez pas envie d'écouter, vous pouvez quitter l'hémicycle.

07.02 Pieter De Crem (CD&V): Dank u, mijnheer de voorzitter.

Het eerste punt betreft de hervorming van de kieskringen. De heer Coveliers stelde dat hij voldoende realistisch is om te beseffen dat zijn partij nog lang niet groot genoeg was om – zoals haar programma het voorhoudt – het meerderheidsstelsel in te voeren. Daarom lijkt het vooralsnog de meest wenselijke manier om de evenredige vertegenwoordiging met provinciale kieskringen voor te stellen. Door deze hervorming hoopt de indiener een parlement te verkrijgen met lokaal sterk ingeburgerde verkozenen die tevens het belang inzien van België als een onderdeel van een groter geheel zoals Europa of een wereldmaatschappij.

Dit is in tegenstelling, zegt hij, tot een parlement met burgemeesters en schepenen waarbij de lokale aangelegenheden belangrijker worden geacht.

Collega's, in verband met de afschaffingen met de lijstverbindingen beweert de heer Coveliers dat iedereen het er eigenlijk over eens dat zulks een goede zaak is. Alleen voor Waals-Brabant en de Franstalige lijsten in Brussel blijft dit systeem behouden met als redenen dat, ten eerste, het nu reeds een apart provincieoverschrijdend stelsel betreft; ten tweede, de Franstalige

07.01 Pieter De Crem, rapporteur: Le projet de loi a été examiné en commission les 12 et 19 juin et les 2, 3, 5 et 8 juillet 2002. Un exposé introductif a été fait par l'auteur principal, M. Coveliers.

Les objectifs du projet de loi sont multiples: la réforme des Chambres législatives, la transformation des circonscriptions électorales provinciales, la suppression des apparentements, l'introduction du seuil électoral, la réintroduction des suppléants et la réforme de la circonscription électorale actuelle de Bruxelles-Hal-Vilvoorde.

07.02 Pieter De Crem (CD&V): La réforme des Chambres législatives vise à transformer le Sénat en un lieu de rencontres fédéral. C'est la raison pour laquelle le Sénat sera composé paritairement de sénateurs de Communauté. Les compétences de l'assemblée seront limitées.

M. Coveliers est conscient de ce que son parti est encore loin d'être assez important pour instaurer le scrutin majoritaire, il propose donc la représentation proportionnelle avec des circonscriptions électorales provinciales. Il espère obtenir de la sorte un Parlement dont les élus sont profondément ancrés au niveau local et défendent les intérêts de la Belgique au niveau européen et à l'échelle mondiale.

partijen het daarover eens waren; ten derde, de Vlamingen daar op geen enkele manier door worden geschaad en ten vierde, het integendeel een bijkomende waarborg vormt dat Franstalige partijen alleen Franstalige lijsten zullen indienen. De invoering van de kiesdrempel zal volgens de heer Coveliers in de feiten weinig verschil uitmaken. Enkel voor de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen heeft dit enig effect. De invoering heeft dan ook tot doel de versnippering in Vlaanderen tegen te gaan. De herinvoering van de opvolgers wordt voorgesteld uit vrees om voor te veel verrassingen tegelijk te staan.

Tot slot zijn er nog de wijzigingen voor de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde waarbij voor een horizontale splitsing van deze kieskring wordt gekozen.

Collega's, tijdens de algemene bespreking wijst de Vlaams Blok-fractie in de eerste plaats op de voor hen uitgesproken poging tot electorale zelfbediening vanwege een aantal ministers via dit voorstel. Vervolgens wijst het Vlaams Blok op de gevolgen van de hervorming voor de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. De horizontale splitsing maakt het mogelijk dat Franstalige Brusselse kandidaten veel stemmen kunnen halen terwijl de Nederlandstaligen zulks niet kunnen in Waals-Brabant. Dit heeft tot gevolg dat de Franstalige politici er electoraal alle belang bij hebben om zich combattief Franstalig op te stellen en zodoende de Franstalige inwoners van Brussel-Halle-Vilvoorde aan te spreken. Dit heeft op zijn beurt tot gevolg dat de meeste Franstaligen in Vlaams-Brabant geen enkele behoefte voelen om zich in te burgeren. Zij voelen zich immers verdedigd door de Franstalige politici.

Verder betoogde de spreker dat, in plaats van de electorale versplintering te willen tegengaan, zoals telkens wordt verkondigd, de invoering van kiesdrempels als enig doel heeft de resten van de Volksunie-Spirit-ID21-fractie op te vangen.

De spreker herinnert er tevens aan dat de zetelverdeling niet door het aantal kiezers maar door het aantal inwoners wordt bepaald. Dat heeft tot gevolg dat er, om demografische redenen, voor de Kamer een zetel van West-Vlaanderen naar de Franstaligen verschuift. Bovenstaand principe heeft eveneens tot gevolg dat in Brussel-Halle-Vilvoorde zonder de ontworpen wijzigingen de huidige toestand, waarbij de beide taalgroepen elk elf zetels hebben, verglijdt naar een 10/12-zetelverdeling. Gezien de massale naturalisatie die in Brussel voor 98,5% Franstaligen betreft en omdat er geen reden is waarom die nieuwe Belgen niet of in mindere mate dan de autochtone Belgen hun stem zouden uitbrengen, dreigt de zetelverdeling zelfs op negen Nederlandstalige zetels tegenover dertien voor de Franstaligen uit te komen. De toename van het electoraat in Brussel zal dus het verlies voor de Franstaligen ingevolge de voorgestelde horizontale splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde ruimschoots compenseren.

Ook de heer Bourgeois kwam bij de algemene bespreking terug op de vooropgestelde regeling voor de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Volgens hem staat dat wetsvoorstel, dat gestalte geeft aan een regeerakkoord, haaks op alle Vlaamse eisen en is het meer bepaald in strijd met het Vlaamse regeerakkoord. Dezelfde partijen hebben er zich toe verbonden dezelfde ideeën te verdedigen, zowel op het regionale als op het federale vlak. De Vlaamse eis van de

L'auteur affirme encore que chacun approuve la suppression des apparentements. Le système n'est maintenu que pour le Brabant wallon et pour les listes francophones à Bruxelles, ce qui implique, toujours selon M. Coveliers, qu'il ne serait en aucune manière porté atteinte aux intérêts des Flamands, bien au contraire.

L'instauration du seuil électoral ne modifierait le scrutin que dans les provinces d'Anvers et de Flandre orientale. En ce qui concerne l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde, la proposition opte pour une scission horizontale.

Pour le Vlaams Blok, cette proposition de loi s'apparente à une tentative manifeste de "libre-service" électoral de la part de quelques ministres. Avec la scission horizontale de Bruxelles-Hal-Vilvorde, les politiciens francophones tenteront d'atteindre un maximum d'habitants francophones de Hal-Vilvorde en adoptant une attitude résolument pro-francophone. Il s'ensuivra que les francophones du Brabant flamand ne ressentiront plus aucune nécessité de s'intégrer.

Pour le Vlaams Blok, l'instauration des seuils électoraux n'a d'autre but que la récupération des restes de la Volksunie, de Spirit et d'ID-21. En outre, la répartition des sièges sera définie par le nombre d'habitants et non par le nombre d'électeurs. La Flandre occidentale perdra dès lors un siège au profit des francophones et dans l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde, les néerlandophones perdront un siège au moins. L'augmentation de l'électorat à Bruxelles, par le biais des naturalisations massives, compensera largement les pertes pour les francophones résultant de la scission horizontale proposée de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is dan ook logisch en vloeit voort uit de verschillende staatshervormingen die ons land achter de rug heeft. Door die kieskring niet te splitsen, kunnen de inwoners van Halle-Vilvoorde, ook de Franstalige, blijven stemmen voor Franssprekende Brusselaars. De heer Bourgeois wijst eveneens op het vrijwel zeker verloren gaan van Nederlandstalige zetels aan Franstaligen.

De spreker vroeg eveneens, namens zijn fractie, meer uitleg van de minister omtrent de reeds door de Raad van State gemaakte opmerkingen, in het bijzonder op die opmerking die verband houdt met de verplichte domiciliëring van de kandidaat in de kieskring waar hij zich kandidaat stelt.

Volgens de heer Bourgeois wijst dat er nogmaals op dat wij hier met een verdoken wetsontwerp te maken hebben.

Collega's, uit de geschiedenis die aan onderhavig voorstel is voorafgegaan, heeft de CD&V-fractie besloten dat de vooropgestelde regeling om de hervorming van de kieswetgeving op een ruimere meerderheid dan de regeringsmeerderheid te laten rusten, niet is doorgegaan. In de plaats daarvan heeft men gezocht naar een oplossing die de meerderheid zoveel mogelijk electoraal voordeel kan bezorgen, waarbij de meerderheidspartijen mekaar onderling wel ontzien. De regeling voor de gelijke kandidaatstelling voor Kamer en Senaat is hiervan het beste voorbeeld. Ieder boegbeeld moet voor de Kamer binnen zijn electoraal wingewest blijven en de spreker wees er eveneens op dat de hervorming zoals ze nu wordt uitgevoerd, eigenlijk door niemand in het recente verleden was gewild of gevraagd.

CD&V is van oordeel dat niet het kiesstelsel en de politieke instellingen, maar wel het gevoerde beleid de oorzaak is van de ontevredenheid van de mensen over de politiek. Zij is dan ook van oordeel dat andere maatregelen dan het sleutelen aan de kieswetgeving en het experimenteren met de politieke instellingen zich opdringen. Ook de burger heeft andere prioriteiten dan de kieswetgeving. Hij is bezorgd om de stijgende werkloosheid, de falende politiehervorming, de verminderende concurrentiekracht van de onderneming, de criminaliteit, de verkeersonveiligheid, de mobiliteit, de administratieve vereenvoudiging enzovoort.

Collega's, ook de heer Lano van de VLD verklaarde niet blij te zijn met de hervorming. Een schaalvergroting op administratief vlak draagt weliswaar zijn goedkeuring weg, maar op electoraal vlak vreest hij alles behalve een goede afloop. Hij vreest dat de kloof tussen de verkozenen en de kiezers er alleen maar groter door kan worden, waardoor het niet meer mogelijk zal zijn voor een politicus om zonder de steun van een apparaat te kandideren. De spreker voegt eraan toe: van West-Vlaanderen één enkele kieskring maken, is niet conform het gezond verstand. De heer Lano – vandaag jammer genoeg nog niet aanwezig – wijst er vervolgens op dat de hele hervorming kadert in een evolutie waarin de burger verwordt tot consument van een product, het imago belangrijker wordt dan de boodschap en de pedagogische uitleg van politieke beslissingen via de media in gemiddeld niet meer dan twintig seconden moet gebeuren.

M. Bourgeois affirme que le règlement proposé pour Bruxelles-Hal-Vilvorde est contraire à l'accord de gouvernement flamand. Il souligne qu'il est quasi certain que des sièges néerlandophones seront perdus au profit des francophones. Il réclame également un complément d'information à propos des observations du Conseil d'Etat, en particulier celles qui concernent la domiciliation obligatoire du candidat dans son arrondissement électoral.

Les auteurs de la réforme de la législation électorale n'ont pas visé une majorité plus large, ils ont cherché à optimiser le bénéfice électoral, sans nuire pour autant aux autres partis de la majorité. Pourtant, nul n'était demandeur de cette réforme, nul n'était même en faveur de celle-ci. Le CD&V est d'avis que la source du mécontentement de la population à l'égard de la politique ne réside pas dans le système électoral ni dans les institutions politiques mais plutôt dans la politique menée par le gouvernement. Du reste, le citoyen a d'autres priorités.

M. Lano estime lui aussi qu'une extension électorale serait tout sauf positif. Il craint que le gouffre entre les élus et les citoyens ne s'en trouve encore accentué. L'image prime sur le message et les messages politiques deviennent des slogans. La réintroduction des suppléants va engendrer un renforcement de la mainmise des partis sur les listes. Selon lui, cette réforme stimule le populisme et consacre la politique de l'autruche.

Selon le ministre Vande Lanotte, la critique selon laquelle la réforme est inspirée par des prétextes électoraux et des intérêts personnels n'est pas fondée. Des réformes analogues lancées par le passé n'ont pas

Dit zal als gevolg hebben dat de politieke boodschappen tot slogans verworden. De heer Lano stelde voorts in zijn betoog dat de vooropgestelde hervorming beoogt het stelsel van de plaatsvervangers dat terecht was afgeschaft opnieuw in te voeren. Zo wordt de greep van de partijen op de lijsten versterkt. Hij stelt dat er dus twee soorten kandidaten zullen zijn: de provinciale partijboegbeelden en de anderen. De samenstelling van de lijsten, een oud zeer, wordt er niet transparanter door. Het populisme zal worden aangewakkerd en de struisvogelpolitiek die erin bestaat de problemen die zich werkelijk voordoen niet onder ogen te willen zien, wordt hoe dan ook voortgezet.

Volgens de minister is de kritiek dat een en ander door electorale overwegingen zou zijn ingegeven, met name dat de ter bespreking voorliggende hervorming werd uitgewerkt om bepaalde personen of partijen te bevoordelen, bijzonder betwistbaar. Hij stelt dat het algemeen is geweten dat de hervormingen uit het verleden ter versterking van de aanwezigheid van bepaalde partijen hun doel hebben gemist. Het is volgens de minister dus een illusie te denken dat een wijziging van de grenzen van de kiesdistricten de resultaten van deze of gene partij gunstig kan beïnvloeden. Namens de MR stelt de heer D'hondt vragen over de risico's van ondervertegenwoordiging van kleine arrondissementen bij het uitbreiden van de kieskringen. De minister antwoordt dat de partijen er bij de samenstelling van de lijsten over moeten waken dat de kandidaten uit kleinere arrondissementen voldoende vertegenwoordigd zijn. Ook door het systeem van de opvolgers kan dit worden verholpen. De minister heeft dus erkend dat zulks minder garanties biedt dan het huidige systeem. De heer D'hondt vraagt zich af of de wetsvoorstellen ook effectief mogelijk maken een tweeledig doel te bereiken, met name enerzijds, de burger meer participatie te verlenen in de beslissingsprocedure en anderzijds, de instellingen aan te passen aan de federale staatsstructuur. Volgens de heer D'hondt zijn de voorgestelde hervormingen inderdaad nodig om de voorgestelde wijzigingen van de laatste twintig jaar meer coherentie te geven.

Niettegenstaande dit stelt hij toch een aantal vragen bij de vorming van de provinciale kieskringen zoals in de provinciale kieskring Henegouwen. Zijn retorische vraag luidde als volgt: "Ervaart de burger sedert de invoering van gewesten en gemeenschappen en hun instellingen de provincie nog wel als een band tussen de steden en de gemeenten, enerzijds, en de federale instellingen, anderzijds?"

Collega D'hondt wees er eveneens op dat te veel veranderingen zowel bij de kiezers als bij de kandidaten te veel ontevreden kunnen creëren. Ook bij het herinvoeren van de opvolgers stelde de heer D'hondt vragen.

De Agalev-fractie verklaarde bijzonder tevreden te zijn met deze hervormingen waarbij op elk moment tot een evenwicht wordt gekomen. Het behoud van het evenredigheidssysteem, gebonden aan de grotere provinciale kieskringen, komt tegemoet aan de soms absurde gevolgen van de apparentering. De invoering van de kiesdrempel heeft allen gevolgen voor de provincie Antwerpen. In de andere provincies was er immers reeds een impliciete kiesdrempel die hoger lag dan de nu ingevoerde drempel.

d'avantage produite cet effet.

M. D'hondt s'inquiète de la sous-représentation des arrondissements de plus petite taille lors de l'élargissement des circonscriptions électorales. Le ministre estime qu'il appartient aux partis d'être attentifs à cette question et que le système des suppléants peut contribuer à résoudre en partie le problème.

M. D'hondt se demande si la réforme permettra effectivement une participation accrue du citoyen à la chose publique et si elle générera la cohérence rendue nécessaire par 20 ans de modifications. Le citoyen considérera-t-il encore la province comme un maillon intermédiaire entre les villes et les communes d'une part et les institutions fédérales d'autre part? Par ailleurs, trop de changements suscitent l'irritation, tant de l'électeur que des candidats.

AGALEV juge les réformes équilibrées. Les conséquences parfois absurdes de l'apparement sont évitées par le système proportionnel et les plus grandes circonscriptions électorales. Le seuil électoral n'est en fait une nouveauté qu'à Anvers. La réintroduction des suppléants laisse M. Tavernier indifférent. La réforme du Sénat est moins appréciée.

Le groupe cdH s'oppose fermement à la réforme et renvoie aux objections constitutionnelles du Conseil d'Etat. Les francophones de la périphérie bruxelloise sont lésés et le régime prévu pour Bruxelles-Hal-Vilvorde est contestable, tout comme la double candidature pour la Chambre et le Sénat.

Le CD&V partage également l'avis du Conseil d'Etat et déplore profondément le flou créé délibérément (mais non moins anticonstitutionnel pour autant)

Wat het herinvoeren van de opvolgers betreft, verklaarde de heer Tavernier niet a priori voor- of tegenstander te zijn van een dergelijk systeem. Met de hervorming van de Senaat was de spreker toch iets minder gelukkig. De noodzaak over te gaan tot een grondwetswijziging is in dit geval enkel een intentieverklaring zonder garanties, terwijl voor de volgende verkiezingen wel een dubbele kandidaatstelling mogelijk is. Volgens de heer Tavernier is een kandidatuur voor twee onverenigbare functies eigenlijk niet correct.

Voor de cdH-fractie zijn de wetsvoorstellen onaanvaardbaar, meer in het bijzonder om grondwettelijke en juridische redenen waarop de Raad van State overigens uitvoerig heeft gewezen. De wetsvoorstellen komen, in vergelijking met de huidige toestand, neer op een democratische achteruitgang ten aanzien van de Franstaligen, meer in het bijzonder die van de Brusselse rand.

Collega Fournaux wees vervolgens naar de adviezen van de Raad van State. De meerderheidsamendementen bieden geen oplossing voor de bezwaren van grondwettelijke aard betreffende de kieskringen Leuven en Brussel-Halle-Vilvoorde en de gelijktijdige kandidaatstelling voor Kamer en Senaat.

Ook de CD&V-fractie wees op de bezwaren die de Raad van State tegen de voorliggende voorstellen heeft gemaakt. Dit is onder meer zo voor de taalverklaring. Zowel in het oorspronkelijke voorstel als in amendement nummer 3, blijft er onduidelijkheid bestaan over de draagwijdte van de taalverklaring. Dit is uiteraard geen toeval, omdat duidelijkheid hierover alleen maar kan leiden tot de conclusie dat het gaat om een bijkomende verkiesbaarheidsvoorwaarde die in strijd is met de Grondwet.

Collega's, ter afsluiting. De vice-eerste minister betwist de visie van de Raad van State. Hij brengt het historische onderscheid tussen de artikelen 64 en 69 van de Grondwet in herinnering, overigens de adviezen die de Raad van State destijds, te weten op 30 april 1991 en op 25 september 1991, heeft uitgebracht en waaruit blijkt dat de Raad de taalverklaring zelf niet als een bijkomende verkiesbaarheidsvoorwaarde beschouwt. Deze taalverklaring moet worden gezien als een van de onontbeerlijke vormvereisten in het kader van de kiesverrichting. De bedoeling ervan is met name om met toepassing van artikel 43 van de Grondwet te zorgen voor een indeling van de verkozenen in een Nederlandse en een Franse taalgroep. De in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde verkozen volksvertegenwoordigers en senatoren worden op grond van een taalverklaring ingedeeld in een Nederlandse en een Franse taalgroep. Tot dusver werd de taalaanhorigheid bepaald door de taal waarin de verkozene de eed heeft afgelegd. Door het nieuwe systeem zal de kiezer met kennis van zaken zijn stem kunnen uitbrengen. Wat de andere kiesarrondissementen betreft, bepaalt de ligging in het Nederlandstalige of het Franstalige landsgedeelte tot welke taalgroep de verkozene behoort. Tot daar een samenvatting van de uiteenzetting van de vice-eerste minister.

Mijnheer de voorzitter, collega's, hiermee beëindig ik het mondelinge verslag van de werkzaamheden in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. Het aanvullend advies van de Raad van State heeft echter duidelijk aangetoond dat na de uitvoerige bespreking van de voorliggende ontwerpen, heel wat van de bezwaren die in de

autour de la déclaration d'expression linguistique qui est en fait une condition d'éligibilité supplémentaire.

Le vice-premier ministre conteste l'avis du Conseil d'Etat et invoque des avis antérieurs du Conseil décrivant clairement la déclaration linguistique non comme une condition d'éligibilité supplémentaire mais comme une formalité répartissant les élus en groupes linguistiques. Après la réforme, l'électeur de l'arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvorde pourra voter en connaissance de cause alors que, dans les autres arrondissements, la situation géographique continuera à déterminer le groupe linguistique des candidats.

Le présent débat apportera peut-être des réponses aux nombreuses questions encore irrésolues.

commissie werden geuit, nog niet tot een oplossing zijn gekomen. Ik denk dat het debat hier wellicht meer duidelijkheid zal kunnen verschaffen.

Délégation étrangère
Buitenlandse delegatie

The **president**: I have the honour to greet Mrs Rita Fan, President of the Legislative Council of the Special Administrative Region of Hong Kong who is attending today our plenary session meeting.

07.03 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, eind vorige maand heeft Guy Verhofstadt historische woorden gesproken. Hij stelde toen dat hij zich "vanaf nu zou gaan bezighouden met de problemen van de mensen". Deze verklaring was niet alleen het hoogtepunt van het parlementaire debat over het Nepal-debacle van paars-groen, misschien was het zelfs de belangrijkste verklaring van deze regeerperiode. De toekomst zal het uitwijzen. De eerste minister zelf verklaarde dat zijn regering en hijzelf zich op enkele maanden van de verkiezingen zullen gaan bezighouden met de problemen van de mensen. Deze uitspraak kan tellen als bekentenis van het eigen falen en van het feit dat paars-groen zich tot op heden niet met de echte problemen van de samenleving heeft beziggehouden. Ik had het niet beter of geloofwaardiger kunnen verwoorden. Eerste minister Verhofstadt erkent na meer dan drie jaar in de regeerperiode dat zijn regering niets heeft gedaan om de zorgen en de problemen van de mensen op te lossen. Hij belooft dit in de toekomst wel te doen. We weten echter wat een paars-groene belofte betekent. De bekentenis van de eerste minister is niet alleen geloofwaardig, ik geef hem ook gelijk: totnogtoe heeft paars-groen geen enkel van de problemen waarmee onze samenleving kampt, fundamenteel opgelost.

Vandaag gaan we krachtig door op het elan van drie jaar paars-groen.

Want ook vandaag kan en mag deze Kamer, die nochtans vervroegd werd samengeropen, zich niet bezighouden met de echte problemen van de mensen hoewel daar zeker vandaag, in september 2002, bijzonder veel reden voor is.

Mijnheer de minister van Begroting, wij zijn vandaag niet bijeen om maatregelen te bespreken om de ontsprende begroting recht te trekken. Wij zijn hier niet bijeen om de oplopende werkloosheid te bekampen, om de falende hervormingen van Justitie en Politie aan te pakken, om de concurrentiekracht van onze economie te versterken of om de verkeersveiligheid te verbeteren. Nee, op dwingend en strikt bevel van Verhofstadt en andere omhooggefallen politici van paars-groen moeten wij ons vandaag als vertegenwoordigers van het volk andermaal bezig te houden met de eigenbelangen van de pausen van paars-groen. Wij moeten ons bezighouden met het aanpassen in het eigen voordeel, in het uitsluitende eigenbelang van een aantal regeringskopstukken en partijen, van een aantal basisregels van onze parlementaire democratie.

Collega's, ik daag u uit. Mijn stelling is dat de wijziging van de kieswetgeving wel de laatste zorg is van de mensen. Dat is absoluut geen prioriteit, dat is geen zorg van de mensen. Ik daag u uit om mij

07.03 Yves Leterme (CD&V): A la fin du mois dernier, le premier ministre déclarait que la coalition arc-en-ciel allait désormais se consacrer aux problèmes des gens. Ce n'était donc manifestement pas le cas jusqu'alors: quel aveu!

Aujourd'hui, néanmoins, rien n'a vraiment changé. Aujourd'hui, le débat ne porte pas sur le budget, le chômage, la justice ou la sécurité routière mais, une fois de plus, sur la façon dont la coalition au pouvoir pourra protéger ses propres intérêts. Demain, dans la presse, les gens pourront lire comment les pontes du gouvernement arc-en-ciel s'occupent de leur petite personne plutôt que des problèmes des citoyens.

Je commencerai par trois observations à propos de la procédure suivie pour appliquer la réforme. Tout d'abord, cette réforme profonde arrive sur la table moins de neuf mois avant les élections. Nous avons contrôlé les propos de M. Coveliers, selon lesquels ce cas de figure s'était déjà présenté par le passé.

En effet, il arrivé que la législation électorale soit l'objet d'aménagements en fin de législature. Par le passé, toutefois, il s'est toujours agi d'adaptations administratives, pratiques ou techniques. Jamais l'essence même de notre régime électoral n'a été réformé aussi près des élections. Mais c'est le cas aujourd'hui: la coalition assure unilatéralement son propre avenir.

te bewijzen dat de afgelopen maand, tijdens het reces, u ook maar één kiezer heeft aangesproken en gezegd heeft: "Beste mandataris, ik heb voor u gestemd, wil u alstublieft zorgen dat de kieswetgeving verandert?" Daarover zullen de mensen u niet aangesproken hebben. Die mensen zullen vanavond via televisie en morgen via hun krant nog maar eens ervaren dat de volksvertegenwoordiging op bevel van de zetbazen van paars-groen zich opnieuw beziggehouden heeft met de eigen problemen, met partijpolitieke problemen en met het eigenbelang van de meerderheid, en niet met de echte zorgen van de mensen en van onze samenleving.

Collega's, als we bekijken wat voor ons ligt en wat we de laatste zes, zeven weken voor het reces hebben meegemaakt omtrent deze voorstellen – collega De Crem heeft daarover een uitstekend verslag gebracht – denk ik dat wij eerst moeten stilstaan bij de wijze waarop deze keshervorming is totstandgekomen.

Ik wil stilstaan bij drie mijns inziens belangrijke vaststellingen. Ten eerste, deze zeer ingrijpende maar ook zeer partijdige wijziging van de kieswet wordt besproken en beslist op minder dan 9 maanden van de verkiezingen. Op 9 maanden kan inderdaad veel gebeuren. Echter, op het einde van een legislatuur eenzijdig en uit eigenbelang de kieswetgeving aanpassen, dat doet men in een normaal land niet.

Collega Coveliers heeft tijdens de commissiebesprekingen gezegd dat dit vroeger ook al gebeurd is, dat men vroeger nog in extremis de kieswetgeving heeft veranderd. Wij hebben hem toen tegengesproken, maar intussen hebben wij uitgezocht wat het waarheidsgehalte was van zijn stelling. Welnu, collega's, het is inderdaad voorgevallen dat men op het einde van een legislatuur, een jaar voor de verkiezingen, de kieswetgeving aanpaste.

Collega Coveliers heeft vier voorbeelden gegeven. Welnu, in 1998 zijn er inderdaad wijzigingen gebeurd maar die betroffen de praktische organisatie van de verkiezingen. In 1998 ging het bijvoorbeeld om het aanpassen van allerlei formulieren en van allerlei kleine reglementaire tekstjes omdat toen de verkiezingen voor het Europees Parlement uitzonderlijk samenvielen met de parlementaire verkiezingen. In april 1995 werd de kieswet aangepast om de meervoudige voorkeurstem in te voeren, maar er werd ook toen niets gewijzigd aan de kieskringen, aan de verkiesbaarheidvoorwaarden, of aan de zetelverdeling. De kieswetwijziging van juli 1991 bepaalde onder meer dat een verblijf van 6 maanden in dezelfde gemeente niet meer vereist was om er als kiezer ingeschreven te worden. Een aantal andere bepalingen was louter administratief. Onder meer werden toen bepaalde termijnen voor administratieve verrichtingen bij de verkiezingen gewijzigd. Maar die wijziging ging niet over de essentie van het kiesstelsel.

De wijziging van 1987, waarnaar collega Coveliers verwees, ging over de voorwaarden die moeten worden vervuld bij het indienen en legitimeren van letterwoorden. Maak de vergelijking niet. Ik kan uw argumenten weerleggen en ik onderstreep met kracht dat de spelregels van de parlementaire democratie op het einde van de legislatuur nog nooit zo ingrijpend en eenzijdig werden aangepast.

Ik kom tot mijn tweede vaststelling. Het is zonder voorgaande dat

De même, on n'a jamais vu de modification de cette ampleur entreprise sans concertation avec l'opposition. Lors d'interventions fondamentales de ce type, mon parti a toujours agi dans le respect du consensus avec les partis de l'opposition. Cette réforme est dès lors partielle: elle sert exclusivement les intérêts de la majorité actuelle. Certaines innovations ne s'appliqueront même que lors des seules prochaines élections, qui revêtent par ailleurs une importance toute particulière pour la coalition arc-en-ciel. Le "libre-service" électoral doit permettre le maintien au pouvoir de Verhofstadt & Co.

Enfin, il est gênant que la commission parlementaire mixte pour le renouveau politique n'ait pas été consultée. J'ai dit à plusieurs reprises que le gouvernement ne considérait cette commission que comme une plaine de jeux réservée aux naïfs, en dépit des beaux discours du premier ministre, M. Verhofstadt. Il a affirmé un jour que cette commission était investie de la mission de moderniser et d'adapter notre système électoral. Aujourd'hui, ces termes sont particulièrement ridicules.

La réforme dont nous débattons constitue un camouflet de taille pour les membres de la commission pour le Renouveau politique qui pensaient, à raison, être investis d'une mission importante. Les nombreux rapports coûteux d'experts ont été totalement inutiles. Je constate l'absence du président de la commission, M. Van der Maelen, à ce débat.

men zo'n ingrijpende wijziging van ons kiesstelsel doorvoert zonder overleg met de oppositie te plegen. Bij vroegere aanpassingen van het kiesstelsel – toen mijn partij mee het beleid bepaalde – werd wel overleg met de oppositie gevoerd. Het was een elementair punt om daarover over de grenzen van meerderheid en oppositie een consensus te bereiken. Nu is dit niet het geval. Dan is het niet verwonderlijk dat vandaag een ingrijpende wijziging van de spelregels voorligt die partijdig is en neerkomt op het eenzijdig behartigen van het eigenbelang van de paarsgroene meerderheid. Wat hier voorligt, heeft niets te maken met de kwaliteit van de parlementaire democratie in ons land, maar heeft alles te maken met zelfbediening door de paars-groene meerderheid. De voorgestelde ingrepen, waarvan sommige zelfs alleen voor de volgende, voor paars-groen zo belangrijke verkiezingen zullen gelden – mensen in het buitenland schrikken daarvan – zijn alleen bedoeld om de macht van paars-groen op kunstmatige wijze te bestendigen.

Dit is dus mijn tweede vaststelling bij de wijze waarop deze hervorming tot stand komt. Het is nooit gezien dat de meerderheid met de oppositie geen enkel overleg pleegt, uitgerekend op een ogenblik dat men de essentie van ons kiesstelsel uit louter eigenbelang gaat aanpassen.

Ik kom tot de derde belangrijke vaststelling voor deze Kamer en ook voor de Senaat. Ik begrijp dat collega Van der Maelen het halfroond is ontvlucht, maar ik zal toch mijn punt naar voren brengen. De gemengde parlementaire commissie voor de Politieke Vernieuwing heeft in heel deze hervorming geen enkele rol gespeeld. De commissie voor de Politieke Vernieuwing werd van meet af aan door topministers en partijvoorzitters opgevat als een zandbak waarin een aantal parlementsleden mocht spelen en de schijn kon ophouden dat zij een rol mochten spelen bij de hervorming van het kiesstelsel. Wij herinneren ons nog allemaal hoe de eerste minister de oprichting van deze commissie bij de voorstelling van het regeerakkoord in het vooruitzicht stelde en deze commissie zogenaamd belangrijke opdrachten meegaf. Hij gaf de commissie belangrijke opdrachten zoals – ik citeer – “de modernisering en aanpassing van ons kiesstelsel”. Wij herinneren ons allemaal welke hoogdravende uiteenzetting hij heeft gegeven in de internationale zaal, bij de installatie van de commissie voor de Politieke Vernieuwing. Ik citeer opnieuw: “Tachtig jaar na de invoering van het algemeen enkelvoudig stemrecht heeft deze commissie een belangrijke opdracht”. Het bleek één van de vele voorbeelden te zijn waarbij de woorden van de eerste minister na verloop van tijd een vrij belachelijke indruk nalaten. De eerste minister bedeelde de commissie voor de Politieke Vernieuwing in elk geval enorme opdrachten toe.

Collega's van de meerderheid, u hebt ons niet willen geloven toen wij in de commissie voor de Politieke Vernieuwing, hier en op andere plaatsen, u probeerden te overtuigen dat voor de eerste minister, voor de topministers en voor de top van de meerderheidspartijen de commissie voor de Politieke Vernieuwing geen enkel belang had.

Wat een zielige vernedering is het, collega's van de meerderheid, inzonderheid de meerderheidsleden van de commissie voor de Politieke Vernieuwing, om nu te moeten vaststellen dat voornoemde commissie feitelijk een afleidingsmanoeuvre was en niets heeft

betekend.

Ik verwijs naar Bart Somers, Els Van Weert en nog andere jonge collega's die glimmend van trots – ik zie hen nog zitten op het plateau van De Zevende Dag – ook historische doelstellingen en opdrachten toekenden aan de commissie voor de Politieke Vernieuwing. Welnu, de Van der Maelens, de Somers en zoveel anderen die glimmend van trots aankondigden de wereld te zullen veranderen – mevrouw Van Weert heeft als enige de moed hier aanwezig te zijn –, moeten vandaag vaststellen dat zij werden vernederd door de regering, door Guy Verhofstadt en door de topmensen van de partijen van paars-groen.

Weet u, collega's, dat de commissie voor de Politieke Vernieuwing onder impuls van haar voorzitter, de heer Dirk Van der Maelen – thans afwezig terwijl de hervorming van het kiesstelsel wordt besproken – door dure deskundigen rapporten liet opstellen over de hervorming van het kiesstelsel van Azerbeidzjan tot Zanzibar? Anderzijds mocht dezelfde commissie voor de Politieke Vernieuwing in juli niet eens vergaderen, omdat men vreesde...

07.04 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, sta mij toe mijn fractieleider om enig begrip te vragen.

Immers, de heer Van der Maelen is thans bezig met de levering van electorale spitstechnologie, onder meer aan Nepal.

Mijnheer Leterme, ik vraag u begrip op te brengen voor het feit dat de heer Van der Maelen hier nu niet aanwezig kan zijn. U weet dat hij een van mijn streekgenoten is, vandaar dat ik zijn verdediging op mij neem.

07.05 Yves Leterme (CD&V): De commissie voor de Politieke Vernieuwing mocht in de loop van de maanden mei, juni en juli niet meer vergaderen, omdat men vreesde dat de besprekingen en de uitspraken van individuele parlementsleden aldaar het werk in de kastelen, de besloten vergaderingen en de canapégesprekken zouden verstoren.

Leden van de meerderheid, collega's-commissarissen van de commissie voor de Politieke Vernieuwing, mede-indieners van het thans voorliggend wetsvoorstel, u hebt de inhoud van het wetsvoorstel op 26 april moeten vernemen via de kranten en de televisie en uit de Belgaberichten. Ontken het als het niet waar is. Welnu, dat is het resultaat van de commissie voor de Politieke Vernieuwing!

U slikt dat allemaal, collega's. U zweeg en u blijft zwijgen, bij gebrek aan verantwoordelijkheidszin en vooral omdat u alleen nog een goed plaatsje op de kandidatenlijst op het oog hebt.

07.06 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, om te antwoorden op de vraag van de heer Leterme: ik ontken.

De **voorzitter**: Goed, mijnheer Coveliers, maar hoe geraak ik u nu kwijt?

07.07 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik heb gezegd

07.04 Paul Tant (CD&V): Je tiens tout de même défendre mon pays. Il se peut que M. Van der Maelen soit en train de vendre en ce moment des mécanismes d'ingénierie électorale au Népal...

07.05 Yves Leterme (CD&V): En juin et en juillet, les ténors n'ont même pas permis à la commission de se réunir par crainte que les discours de ses membres perturbent les tractations en coulisses. C'est par la presse que les membres de la commission ont été informés de la teneur de cette réforme de la loi électorale.

07.06 Hugo Coveliers (VLD): Je démens cette information.

wat ik te zeggen had.

De **voorzitter**: Ja, maar nu moet u uw apparaat afzetten.

07.08 Hugo Coveliers (VLD): Hoe moet ik dat doen? Het blijft aan.

07.09 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, toen u zich daarnet afvroeg hoe u de heer Coveliers kon kwijtraken, hoop ik dat die vraag alleen sloeg op de werking van onze apparatuur en dat u niet op een Freudiaanse manier uiting gaf aan gevoelens die bij de VLD-top zouden leven.

Collega's, door de wijze waarop onderhavig wetsvoorstel u werd opgedrongen, en u straks verplicht wordt "ja" te stemmen tegen uw eigen opvatting in, bewijst u eens te meer een gebrek aan ruggengraat, aan verantwoordelijkheidszin en in feite ook deels aan zelfrespect. Vandaag voegen wij een mooi staaltje toe aan de reeks voorbeelden waarin meerderheidsfracties, maar ook individuele parlementsleden, blijken geven van een gebrek aan ruggengraat, een gebrek aan verantwoordelijkheidszin.

Collega's, in mijn algemeen betoog namens mijn fractie, zal ik me beperken tot de voornaamste inhoudelijke punten van kritiek op de voorliggende teksten.

Collega's, na een eerlijke en objectieve benadering van het wetsvoorstel, is de eerste vaststelling dat de hervorming van de kieswetgeving de inspraak van de kiezers vermindert en de mogelijkheden tot kiezersbedrog vergroot. De hervorming van de kieswet werd op 26 april gemotiveerd met het argument dat men de kiezers meer inspraak wenst te geven.

Collega's, de inspraak van de kiezer wordt, integendeel, beperkt en verminderd. Bovendien worden de mogelijkheden tot kiezersbedrog groter, ten eerste, wegens de gelijktijdige kandidatuurstelling voor Kamer en Senaat. Immers, voor de kiezers betekent zulks dat hij niet eens kan weten welk mandaat een kandidaat, die zich voor beide assemblees kandidaat stelt en voor beide assemblees verkozen wordt, zal opnemen. Dat is geen fictief voorbeeld: alle grote kopstukken die op de eerste plaats van de kamerlijst in een provincie en tegelijk aan de kop van de senaatslijst staan, zullen tweemaal verkozen zijn. Dat betekent dat ze vooraf al weten dat ze niet beide mandaten kunnen opnemen. Is er een groter kiezersbedrog mogelijk?

Bovendien hebben gemeenschapsministers en gewestministers van paars-groen reeds zonder enige schroom aangekondigd dat ze kandidaat zullen zijn voor de komende federale verkiezingen, niet als lijstduwer, maar om de lijst te trekken. Dat betekent dat zij niet eens een van beide mandaten zullen opnemen. Dat heeft trouwens tot gevolg dat men nu al weet dat de opvolgers in de plaats zullen komen.

Mijnheer de voorzitter, de gelijktijdige kandidaatstelling voor Kamer en Senaat zal tot gevolg hebben dat de Kamer, uw Kamer, de Kamer van ons volk, de Kamer van volksvertegenwoordigers, die bij uitstek een rechtstreeks verkozen instelling moet zijn en die het politieke

07.09 Yves Leterme (CD&V): Quoi qu'il en soit, les membres arc-en-ciel de la commission se gardent bien de prendre la parole. Ils craignent de perdre leur place sur la liste. La majorité manque de caractère, n'a pas le sens des responsabilités et ne se respecte pas elle-même.

Le CD&V formule les objections suivantes à l'encontre de la réforme de la loi électorale. Pour ses membres, la nouvelle loi réduit la participation politique des citoyens en augmentant le pouvoir des quartiers généraux des partis et, ce faisant, accroît également le risque de mystification des électeurs. Compte tenu de la possibilité d'être candidat à la fois à la Chambre et au Sénat, de nombreux ténors seront élus deux fois. Ils devront donc céder un de leur mandat à un suppléant. Autrement dit, la Chambre, qui est l'organe de contrôle par excellence du gouvernement, sera constituée en majeure partie par cooptation, alors qu'en principe, ses membres devraient être élus directement. Le pouvoir des partis est renforcé dans la mesure où ils constituent les listes de suppléants, cependant que le rôle des électeurs est réduit.

Il est également piquant de constater que début 2002, cette même majorité avait supprimé avec conviction la liste des suppléants. Je ne connais aucun autre pays où la majorité a instauré une nouvelle législation électorale pour finalement ne pas l'appliquer et l'abroger six mois plus tard.

Deuxièmement, cette réforme électorale vise à abolir le système de l'apparement parce qu'il serait injuste et imprévisible.

zwaargewicht moet zijn in de parlementaire controle van de uitvoerende macht, in de toekomst meer en meer een kamer zal zijn die tot stand komt via coöptatie. Het zijn immers niet de kiezers die zullen beslissen over wie in de Kamer zitting zal hebben, maar de partijen die in het zog van de grote kopstukken, in geheime akkoorden zullen uitmaken wie van de opvolgerslijst in de Kamer zitting zal hebben. Is er een grotere inperking denkbaar van de macht van de kiezer? Is er een groter kiezersbedrog mogelijk? Neen!

Een ander bewijs van de inperking van de macht van de kiezer is uiteraard de herinvoering van de afzonderlijke lijst van de opvolgers. Collega's, dat zal gebeuren door dezelfde meerderheid – u dus – die zogezegd met veel overtuiging, met emotionele hoogdravende argumenten, vóór enkele maanden de afzonderlijke lijst van de opvolgers heeft afgeschaft. De motivering was – sommige VLD'ers verwezen nog naar het Burgermanifest en naar andere boeken van premier Verhofstradt – dat de kiezer meer greep moest krijgen op de aanstelling van de verkozenen, inclusief die van de opvolgers.

Nu zult u die afzonderlijke lijst van opvolgers, die u begin van dit jaar hebt afgeschaft, opnieuw invoeren, enkel en alleen op vraag van de hoofdkwartieren van de partijen van paars-groen, omdat zij willen beslissen, via de opvolging, wie in een systeem van coöptatie in de Kamer zitting mag hebben. Het moet worden onderstreept: dat moet een historisch unicum zijn.

Er is wellicht geen enkele democratie in de wereld die het presteert om op 6 maanden tijd een kieswetgeving goed te keuren, ze nooit toe te passen en ze opnieuw af te schaffen. Dat is werkelijk een wereldrecord. Het zal in de annalen blijven. Wat ons betreft is het een uitermate belachelijke en beschamende vertoning!

Onze tweede belangrijke kritiek inzake het voorliggend wetsvoorstel: niet de inspraak van de kiezer, niet de verbetering van de democratie maar uitsluitend de groepsbelangen van paars-groen staan centraal in de hervorming. Dat blijkt onder meer in de afschaffing van de apparentering en de motivering ervan.

Apparentering wordt onvoorspelbaar en onrechtvaardig genoemd. Het argument is ten dele correct. Het is correct dat bij de zeteltoewijzing de apparentering ten dele onvoorspelbaar is. Ze is echter niet onrechtvaardig. Onze parlementaire democratie, ons parlementair kiesstelsel stoelt in de eerste plaats op een keuze voor lijsten met programma's. De zetels worden eerst verdeeld tussen de partijen vooraleer ze worden toegewezen aan kandidaten. De apparentering is niet onrechtvaardig. Ze neemt immers geen zetels af van partijen die daar recht op hebben op basis van het aantal verworven stemmen. In een interview stelde Louis Tobback in 1995 – ik richt me in het bijzonder tot de SP.A-collega's – ik citeer: "Ik begrijp al die kritiek op de apparentering niet. Kijk, als men vertrekt van een logica, moet men, zeker in een kiesstelsel, tot het einde met die logica doorgaan. De logica zegt: kies eerst voor lijsten; kies eerst voor programma's en kies dan pas in tweede orde voor individuen en personen. Als men personen wil kiezen, moet men maar het Britse systeem invoeren!". Dat waren de woorden van Louis Tobback in 1995, toen en tot op heden socialist – het onderstrepen waard in deze tijden! De apparentering ontnemt geenszins zetels aan partijen. Ze is onvoorspelbaar wat de aanstelling van de verkozen

L'apparement est en effet imprévisible mais il n'est pas injuste: il ne prive les partis d'aucun siège. En 1995 déjà, Louis Tobback avait dit ne pas comprendre les critiques portant sur l'apparement car l'électeur vote d'abord pour une liste et un programme et ensuite seulement pour un individu; sinon il n'y a qu'à instaurer le système anglais. Le caractère imprévisible de l'apparement a déjà été réduit par l'élargissement des circonscriptions électorales. Le ministre Vande Lanotte n'a pas déployé de gros efforts pour dissimuler le véritable objectif de la modification: le nœud du problème est que l'apparement complique l'édification d'une carrière politique. La suppression de l'apparement ne sert donc pas les intérêts de l'électeur mais ceux de l'homme politique.

Notre troisième critique concernant la réforme électorale a trait à l'effet négatif des circonscriptions électorales provinciales sur la distance entre l'électeur et l'élu. La réforme ne fera qu'accroître cette distance, ce qui entraînera inévitablement la désaffection du citoyen, dont on a déjà pu observer les conséquences aux Pays-Bas, où le fossé entre le monde politique de La Haye et la population est désignée comme la cause principale du malaise parmi cette population.

Par ailleurs, la réforme électorale étant également contraire à la constitution, c'est la validité juridique des élections qui est mise en cause. Cette critique est la plus fondamentale mais d'autres membres de mon groupe y reviendront plus longuement par la suite.

Pour conclure, cette réforme électorale dessert les intérêts de la Flandre et en particulier ceux de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

kandidaten betreft. Die onvoorspelbaarheid is echter door de vergroting van de kieskringen na het Sint-Michielsakkoord verminderd.

Bij de bespreking van het wetsvoorstel in de commissie heeft minister Vande Lanotte geen moeite gedaan om de échte beweegredenen achter de invoering van provinciale kieskringen en de afschaffing van de apparentering te verbergen. Hij stelde dat de apparentering de opbouw van een politieke loopbaan bemoeilijkt. Collega's, die uitspraak is belangrijk, omdat ze illustreert dat de voorliggende hervorming van ons kiesstelsel niet uitgaat van het belang van de kiezer en een grotere inspraak van de kiezer, maar van het belang van de politici. Ik herhaal de uitspraak van minister Vande Lanotte dat de apparentering de opbouw van een politieke loopbaan bemoeilijkt. Het belangrijkste bij de hervorming van het kiesstelsel is het eigenbelang van de politieke klasse!

Onze derde fundamentele kritiek inzake de voorliggende hervorming is dat een negatieve tendens met betrekking tot het profiel, de hoedanigheid en de kwaliteit van de volksvertegenwoordiging wordt versterkt. De provinciale kieskringen zullen de afstand tussen kiezers en verkozenen vergroten. Drie van de vijf kieskringen in Vlaanderen zullen vanaf volgend jaar meer dan 1 miljoen kiezers tellen. Door die aanzienlijke schaalvergroting zal de politicus vervreemden van zijn electoraat.

Met deze hervorming staan wij haaks op alles wat politologen en iedereen die met het kiesstelsel en de kwaliteit van de democratie bezig is, aanvoelen en op een aantal ingrepen die in andere landen worden aangekondigd. Wij evolueren namelijk met deze hervorming in ons land naar het Nederlandse of Hollandse model waar ook vandaag algemeen wordt erkend dat de grote afstand tussen de kiezer en de, zoals men ze daar heet, Haagse politici een van de belangrijkste oorzaken is van het ongenoegen over de politiek en van het verrassende resultaat van de jongste parlementsverkiezingen.

Terwijl men in andere landen initiatieven neemt en nadenkt over initiatieven om de afstand tussen politici en kiezers te verdichten, onder meer door de kieskringen te verkleinen, gaan de pausen van paars-groen van dit land u dwingen, collega's van de meerderheid, om uitgerekend op dit moment in ons land precies het tegenovergestelde te doen. Wij, als fractie, betreuren deze keuze heel sterk. Wij, christen-democraten, staan voor een model van volksvertegenwoordigers die zo dicht mogelijk staan bij de mensen en de kiezers. Wij staan voor een model van volksvertegenwoordigers die dag in dag uit, oog in oog met de kiezer het vertrouwen moeten verdienen en dat vertrouwen blijvend waard moeten zijn. Ze maken hun mandaat waar op basis van het vertrouwen dat ze dagelijks, niet via de media maar oog in oog met de kiezer, moeten verdienen. Collega's, met meer dan 1 miljoen kiezers per kieskring wordt dit volstrekt onmogelijk. Ook in dat opzicht verkleint deze hervorming de greep van de kiezer op zijn verkozenen.

Een vierde allerbelangrijkste bezwaar is – ik zal er niet over uitweiden omdat andere collega's van mijn fractie er uitgebreid zullen op terugkomen – dat heel wat elementen van deze hervorming van ons kiesstelsel manifest strijdig zijn met de Grondwet, ook volgens

Nous n'entretiens toutefois aucune illusion: les apparatchiks et les zélés de parti les plus fidèles soutiendront la réforme électorale sans retenue et les autres n'auront qu'à suivre pour conserver une place où ils peuvent être élus. Cette réforme n'en reste pas moins mauvaise et c'est pourquoi notre parti s'y opposera sur tous les terrains, ici, au Sénat et au Parlement flamand.

politici, professoren en zelfs volgens de Raad van State. Hierover is echter reeds uitvoerig betoogd. De regeling voor de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde met de taalverklaring die een bijkomende verkiesbaarheidsvoorwaarde invoert, de beperking in geval van gelijktijdige kandidaatstelling voor Kamer en Senaat tot de kieskring van de woonplaats voor de Kamerverkiezing, de ongelijke behandeling van kandidaten en kiezers in de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde, de indeling van verkozenen in Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven in taalgroepen enzovoort. Op deze aspecten zullen, zoals gezegd, andere leden van mijn fractie dieper ingaan. Ik wil enkel stellen dat u wat dit betreft, collega's van de meerderheid die deze hervorming morgen zullen goedkeuren, van bij de aanvang van dit debat tot voor de komende maand een enorme verantwoordelijkheid op zich laadt zowel inzake de rechtsgeldigheid van de komende verkiezingen als wat er dienaangaande nog kan gebeuren.

Als vijfde en laatste bezwaar sta ik stil bij het feit dat deze hervorming van het kiesstelsel nadelig is voor Vlaanderen en in het bijzonder de regeling voor Brussel-Halle-Vilvoorde. Collega Dirk Pieters zal het daarover straks uitvoerig hebben.

Ik besluit door te stellen dat ik me geen illusies maak. De mensen moeten zich ook geen illusies maken. Ik zeg ook tegen de collega's van de meerderheid die verantwoordelijkheidszin hebben, die nog enige ruggengraat hebben en die – ik ging bijna zeggen 'hun geweten laten spreken' maar dat mag niet meer van Jos Geysels – luisteren naar hun gezond verstand, dat ze zich geen illusies moeten maken: de meeste trouwe partijeloten gaan dit goedkeuren. De kopstukken van paars-groen hebben beslist en de parlementsleden van de meerderheid moeten volgen indien ze binnen enkele weken nog een goede, verkiesbare plaats op de lijst wensen te bekleden. Nochtans is dit een slechte hervorming. Iedereen met gezond verstand weet dat het een slechte hervorming is omdat ze de kiezer niet meer maar minder inspraak zal geven, omdat ze niet minder maar meer kiezersbedrog mogelijk maakt, omdat ze de afstand tussen de kiezers en de verkozenen niet verkleint maar vergroot, omdat ze de individualisering van de politiek niet tegengaat maar stimuleert, omdat ze het Parlement niet versterkt maar verzwakt, omdat ze de inhoud van de parlementaire functie niet ten goede komt maar zal ontledigen, kortom omdat onze democratie er niet beter van wordt maar slechter.

Om al die redenen zullen wij, christen-democraten, hier in de Kamer, in de Senaat, in het Vlaams Parlement en op alle plaatsen waar wij dat kunnen, die slechte hervorming blijven bestrijden.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, u hebt al een goed deel van de spreektijd van uw fractie gebruikt. De resterende tijd zal broederlijk worden gedeeld onder de andere collega's. De volgende sprekers zijn de heren Arens, De Man, Bacquellaine, Van Hoorebeke, Frédéric, Coveliers en mevrouw Pelzer-Salandra.

07.10 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, chers collègues, rappelez-vous, c'était il y a trois ans déjà et l'enthousiasme des uns et des autres était à son apogée: l'arc-en-ciel allait rendre le pouvoir au citoyen! Cela lui avait été tant de fois promis durant la campagne électorale du printemps précédent, c'est-à-dire du printemps 1999.

Dans la déclaration du gouvernement fédéral de juillet 1999, le premier ministre Verhofstadt souligne: "les citoyens doivent être au

07.10 Joseph Arens (cdH): Zoals beloofd in de verkiezingscampagne verkondigde paars-groen drie jaar geleden dat ze de macht aan de burger zou geven. De commissie voor de Politieke Vernieuwing moest zich buigen over deze

centre du processus décisionnel pour renforcer leur emprise sur la politique; le gouvernement invite le parlement à installer en son sein une commission spéciale. Cette commission débattrait d'une modernisation profonde du système électoral, de la taille des circonscriptions et de nouvelles formes de participation".

Dans le discours inaugural qu'il prononce le 17 janvier 2000, le premier ministre réitère sa volonté de voir la commission pour le renouveau politique se pencher sur cette problématique. Est-il nécessaire de revoir notre système électoral et si oui, de quelle manière? Devons-nous revoir la dimension des circonscriptions électorales? Devons-nous changer les mécanismes de répartition qui déterminent comment les voix sont transposées en sièges? Est-il sensé d'insérer des seuils?

Tant de questions qui n'ont pu être débattues à cette fameuse commission pour le renouveau politique – la CREP –, comme dans d'autres commissions, et ce, faute de participants, dans d'autres commissions, dis-je, où, régulièrement, nous devons attendre les collègues de la majorité pour pouvoir commencer des débats. N'est-ce pas, monsieur le président de la commission Justice ?

(...) : (...)

07.11 Josy Arens (cdH): S'il y a encore débat, vous avez tout à fait raison, mon cher collègue.

Combien de fois la majorité n'a-t-elle pas été absente ?

Je disais: comme dans les autres commissions, monsieur le président.

(...) : (...)

07.12 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, vous êtes toujours présent, heureusement.

(...) : (...)

07.13 Josy Arens (cdH): Cela pose souvent des problèmes et cela nous fait perdre beaucoup de temps.

Finalement, faute de membres, cette commission n'a pu siéger régulièrement, et c'est l'absence régulière de ses membres qui est à l'origine de sa disparition. Elle n'a laissé en guise de résultats que quelques rapports fouillés dont le mérite revient principalement aux éminents professeurs consultés.

Qui fut le grand perdant de cette parade dont "l'arc-en ciel" a le secret? Une nouvelle fois le citoyen! Celui à qui on voulait donner le pouvoir.

Permettez-moi d'aborder maintenant les propositions en discussion et qui ont été initiées par les différents chefs de groupe de la majorité.

Comme nous avons déjà eu l'occasion de le dire en commission,

problématique, mais de meerderheid is zo vaak afwezig geweest dat deze commissie op stervensna dood is. De grote verliezer van dit spel, waarvan paars-groen het geheim kent, is weer eens de burger.

De voorstellen die de leiders van de meerderheidsfracties hebben ingediend zijn slecht. Ze zijn ongrondwettig en betekenen een stap achteruit op de weg naar de democratie. Ze betekenen ook een stap achteruit voor de Franstaligen van de randgemeentes en voor alle Franstaligen in het algemeen. Ze komen eraan in een verdachte periode en laten belangrijke kwesties gehuld in onzekerheid.

07.13 Josy Arens (cdH):

De Raad Van State had scherpe kritiek op de tekst, die onze kritiek naar aanleiding van de akkoorden van de heilige Cletus in ruime mate bevestigt. Hij vestigt de aandacht op ernstige problemen inzake de grondwettelijkheid van de tekst.

Zo verbiedt artikel 64 van de Grondwet uitdrukkelijk bijkomende voorwaarden tot kiesbaarheid toe te voegen voor wie kandidaat is voor de verkiezingen voor de Kamer. Artikel 8 van het voorstel

nous considérons qu'elles sont mauvaises. C'est la raison pour laquelle le cdH votera contre ces dernières et ce pour plusieurs raisons:

1. parce qu'elles sont inconstitutionnelles comme l'a d'ailleurs souligné à plusieurs reprises le Conseil d'Etat. Mais chacun sait ici le cas que fait la majorité des avis de ce dernier ;
2. parce qu'elles constituent un recul en termes de démocratie ;
3. parce qu'elles constituent un recul en particulier par rapport à la situation des francophones de la périphérie mais aussi pour tous les francophones en général ;
4. parce qu'elles interviennent dans une période suspecte ;
5. parce qu'elles laissent planer l'incertitude sur des questions importantes.

Permettez-moi maintenant d'analyser les critiques du Conseil d'Etat.

Nous constatons qu'une fois de plus le Conseil d'Etat formule de sévères critiques à l'égard des projets institutionnels de la majorité. Ces critiques confirment largement celles que nous avons formulées dès la conclusion des accords de la Sainte-Alida. Ainsi, le Conseil d'Etat relève que la proposition de loi déposée par les partis de la majorité pose de graves problèmes de constitutionnalité.

Les termes utilisés par le Conseil d'Etat dans son premier avis sont parfois prudents en raison du bref délai dans lequel il a dû rendre son avis et en raison du fait que les questions qu'il avait posées aux auteurs de la proposition étaient restées sans réponse.

Premièrement, dans son avis, le Conseil d'Etat souligne longuement que l'article 64 de la Constitution interdit explicitement l'ajout de conditions d'éligibilité pour être candidat aux élections pour la Chambre à la différence de l'article 69 de la Constitution qui a trait aux élections pour le Sénat.

Or, l'article 8 de la proposition impose deux conditions d'éligibilité supplémentaires; d'une part, en imposant aux candidats de la circonscription de Bruxelles-Hal-Vilvorde de faire une déclaration d'expression linguistique et, d'autre part, en imposant aux candidats à la Chambre qui sont en même temps candidats au Sénat de se présenter dans l'arrondissement où ils sont domiciliés.

Il en déduit donc que l'article 64 de la Constitution est violé. La majorité a tenté d'amender son premier texte pour tenir compte de l'avis du Conseil d'Etat. Elle a eu la correction de soumettre ses amendements au Conseil d'Etat.

Quand quelque chose est bon, nous le signalons aussi!

Le Conseil d'Etat a confirmé, dans un second avis, les critiques formulées dans le premier avis, estimant que les amendements déposés ne réglaient pas les problèmes de constitutionnalité, ni pour les circonscriptions de Leuven et Bruxelles-Hal-Vilvorde, ni pour les candidatures simultanées à la Chambre et au Sénat.

Deuxièmement, le Conseil d'Etat a estimé que les systèmes mis en place pour les circonscriptions de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de Leuven violent l'article 63 de la Constitution qui impose une

legt echter twee bijkomende voorwaarden tot verkiesbaarheid op: de kandidaten van de kiesomschrijving Brussel-Halle-Vilvoorde moeten verklaren dat zij Nederlands- of Franstalig zijn en wie kandidaat is voor Kamer én Senaat moet zich kandidaat stellen in het arrondissement waar hij gedomicilieerd is.

De meerderheid heeft geprobeerd de tekst te amenderen, maar volgens de Raad Van State lossen de voorgestelde amendementen de problemen inzake grondwettelijkheid niet op.

De Raad van State was tevens de mening toegedaan dat de uitgewerkte regeling voor de kieskringen Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven een schending inhoudt van artikel 63, dat een zetelverdeling per kieskring oplegt.

De Raad van State is van oordeel dat die regeling verschillende behandelingen van de Franstalige en Nederlandstalige kiezers van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van de Franstalige en Nederlandstalige kandidaten inhoudt. De Franstalige kandidaten kunnen immers alleen maar dingen naar stemmen van de kiezers in de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en de Raad van State vraagt zich dan ook af of die regeling wel bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet die discriminatie verbieden.

De Raad van State vraagt zich ten slotte ook af of de invoering van een kiesdrempel van 5% verenigbaar is met artikel 62 van de Grondwet, dat stelt dat de zetelverdeling geschiedt volgens het stelsel van evenredige vertegenwoordiging. Als met het advies van de Raad van State geen rekening wordt gehouden, zou het Arbitragehof sommige onderdelen van de hervorming wel eens kunnen vernietigen of schorsen.

répartition stricte des sièges par circonscription.

Les amendements déposés par la majorité ne sont pas de nature à effacer les objections du Conseil d'Etat à cet égard.

Troisièmement, le Conseil d'Etat considère que ce système instaure des différences de traitement entre les électeurs francophones et flamands de la circonscription de Bruxelles-Hal-Vilvorde. En effet, les uns ne peuvent voter que pour des candidats de leur circonscription alors que les autres peuvent voter pour des candidats de deux circonscriptions différentes. Il estime qu'une différence de traitement est également instaurée entre les candidats francophones et néerlandophones puisque les francophones ne peuvent recueillir des suffrages que sur la seule circonscription de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

Le Conseil d'Etat relève qu'aucune justification n'est avancée par rapport à ces différences de traitement et s'interroge dès lors sur leur compatibilité avec les articles 10 et 11 de la Constitution qui prohibent les discriminations. A ce sujet encore, la majorité a déposé des amendements mais ceux-ci ne permettent pas de sauter l'obstacle constitutionnel.

Quatrièmement, le Conseil d'Etat se demande si l'instauration d'un seuil électoral de 5% est compatible avec l'article 62, alinéa 2 de la Constitution qui impose le système de représentation à la proportionnelle. Les objections formulées par le Conseil d'Etat ne doivent pas être négligées, d'une part, parce que l'on ne badine pas avec la Constitution et, d'autre part, parce que la Cour d'arbitrage risque d'être amenée à annuler ou à suspendre certaines parties de la réforme s'il n'est pas tenu compte de l'avis du Conseil d'Etat.

Nous pensons que l'insécurité juridique et politique qui résulte de la méconnaissance délibérée de la Constitution, voulue par la majorité, est préjudiciable à tous. Nous avons invité à plusieurs reprises la majorité à tenir réellement compte de cet avis, dans l'intérêt de tous. Mais celle-ci a magistralement ignoré ces diverses mises en garde. Elle pourrait le payer dans un proche avenir.

Comme je l'ai dit tout à l'heure, c'est aussi un recul en termes de démocratie. En effet, la réintroduction du système des suppléants affaiblit le poids des électeurs au niveau du choix des élus. C'était pour renforcer le choix des électeurs que ce système avait été supprimé, par l'actuelle majorité déjà, au travers de la loi du 27 décembre 2000. Celle-ci réduisait en même temps de moitié l'effet dévolutif de la case de tête.

Le motif invoqué par la majorité à l'époque était de tendre vers une plus grande égalité des chances entre les candidats et de tenir compte des voies de préférence exprimées par les électeurs. Cette logique avait été poursuivie par les lois dites Istasse, Monfils et Lizin.

L'aller-retour opéré par la majorité sans que le nouveau système ait été appliqué une seule fois – en effet, depuis 2000, aucune élection n'a eu lieu – témoigne vraiment du peu de cohérence de la majorité dans ses choix et de sa volonté de reprendre d'une main ce qu'elle avait donné de l'autre au citoyen. L'image des politiques, et plus grave, de la démocratie ne s'en trouvera pas grandie dans l'opinion publique. Nous ne sommes pas les seuls à avoir des regrets sur ce

Door het opnieuw invoeren van de opvolgersregeling neemt de invloed van de kiezers af bij de keuze van de kandidaten. Het was nochtans precies om de keuze van de kiezers aan te scherpen en om een grotere gelijkheid van kansen tussen de kandidaten te bereiken dat die regeling in 2000 werd afgeschaft. Ook de heer Bacquellaine heeft dat betreurd.

De uitbreiding van de kieskringen betekent een democratische achteruitgang omdat zij tot een verwijdering tussen de kiezers en hun verkozenen zal leiden en omdat zij de maatschappelijke diversiteit zal uitvlakken, wat ten nadele van de landelijke gebieden en ten voordele van de stedelijke gebieden zal gaan.

Volksvertegenwoordigers van de meerderheid delen die mening. De heer Lano heeft aangegeven dat hij tegen het voorstel zal stemmen omdat het tot een professionalisering van de politiek zal leiden en de rechtstreekse band met de kiezer doorknipt.

point. Le collègue Daniel Bacquelaine, chef du groupe MR a tenu à exprimer les siens en commission de l'Intérieur à ce propos. Nous ne pouvons que l'inviter à faire preuve de cohérence en votant contre la proposition qu'il a par ailleurs, cosignée.

Par ailleurs, l'élargissement des circonscriptions électorales constitue, à notre sens, un recul démocratique pour deux raisons au moins. D'une part, il aboutira inévitablement à un éloignement entre les citoyens et leurs élus, alors que les citoyens expriment de plus en plus souvent un besoin de proximité par rapport à ces élus. La proposition les en éloigne. C'est donc un recul de la démocratie.

D'autre part, cet élargissement aboutira à gommer la diversité des situations vécues par les citoyens ; l'uniformisation qui en résultera se fera au détriment des zones rurales. Ici encore, le besoin de proximité des citoyens n'y trouvera pas son compte. Mais il est vrai aussi qu'en la matière, le vice-premier ministre, M. Vande Lanotte traite avec très peu de respect les zones rurales. Il y a quelques mois, parlant des CPAS, il s'interrogeait sur la raison qui poussait encore des Belges à vivre dans des zones rurales sans magasins, ni transports en commun. Telles étaient vos paroles, monsieur le ministre et nous les avons écoutées en milieu rural. Le milieu rural, pour ce gouvernement, compte très peu, nous le savons, vous n'avez nul besoin de le préciser.

Finalement, c'est le citoyen qui est le grand perdant ; c'est notre avis, qui est d'ailleurs largement partagé au sein de la majorité. Plusieurs députés se sont exprimés publiquement et courageusement contre ce recul de la démocratie. Le député VLD Pierre Lano a introduit une proposition de loi modifiant le tableau portant répartition du territoire en circonscriptions électorales. Il a tenu à préciser, lors de son intervention en commission, qu'il voterait contre les propositions pour les raisons suivantes: parce qu'elles professionnalisent la pratique politique et rompent le contact direct avec l'électeur, parce qu'elles consacrent une réforme réalisée de façon impressionniste et à laquelle plusieurs acteurs d'importance, dont le Sénat, n'ont pas été associés. Il a conclu en parlant d'un agenda caché du gouvernement.

07.14 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je désirerais réagir. En effet, je ne peux suivre M. Arens lorsqu'il dit que l'élargissement des circonscriptions électorales constitue un recul par rapport à la proximité entre les élus ou les candidats élus et les citoyens. J'estime que la proximité ne signifie pas seulement habiter le même endroit et être physiquement proche des citoyens. C'est également une démarche politique de rencontre vers les citoyens.

Et je dois admettre que nous sommes heureux de sortir de la logique qui veut que les parlementaires suivent un programme et font leurs interventions et analyses politiques en fonction des services qu'ils peuvent rendre aux personnes de leur région. Il existe d'autres manières de faire les choses.

Par ailleurs, vous craignez que les zones rurales ne soient plus représentées ou qu'elles courent le risque qu'on n'en tienne plus compte. Or, il me semble qu'il appartient à chaque parti de décider, au moment de constituer ses listes, de représenter les candidats des zones rurales et d'organiser la campagne du parti autour de son programme et des personnalités qui le défendent.

07.14 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Politici die dichtbij de burger staan, zijn niet noodzakelijk politici die in de buurt van de burger wonen. Dichtbij de burger staan betekent ook dat men naar de burger toe moet gaan. U zegt tevens dat landelijke gebieden aan hun lot zullen worden overgelaten. Iedere partij moet haar programma dienovereenkomstig opstellen en kandidaten die de landelijke gebieden vertegenwoordigen een gunstige plaats op de lijsten geven.

Ainsi, il m'apparaît que cette réforme n'a pas d'effet direct, sauf si on l'utilise mal, à la fois en termes de proximité et de représentativité des différentes zones.

07.15 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, je comprends très bien la représentante du parti ECOLO pour lequel j'avais beaucoup de sympathie, mais qui me surprend de plus en plus. Après la livraison d'armes au Népal, tout est possible.

Le monde rural que vous étiez censée défendre a compris, madame. C'est maintenant très clair: d'une part, votre parti défend la proximité et d'autre part, vos représentants au sein du gouvernement acceptent d'éloigner vos élus du peuple. Vous savez aussi bien que moi que le nombre d'électeurs est beaucoup plus important en zone urbaine qu'en zone rurale. Par conséquent, les candidats des zones rurales auront inévitablement moins de chances d'être élus. Vous faites exactement l'inverse de ce que contenait votre programme il y a quelques années.

07.16 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur Arens, nous défendons depuis longtemps l'élargissement des circonscriptions électorales. Et nous sommes même favorables à une seule circonscription, plutôt que toutes celles qui subsistent selon le dessin provincial.

Mais, monsieur Arens, c'est la manière dont vous vous positionnerez dans la liste qui sera déterminante. Valorisez par conséquent vos candidats ruraux. Votre parti est le champion des campagnes individualistes.

07.17 Josy Arens (cdH): Je vous remercie de nous reconnaître cette qualité.

07.18 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Mettez en avant les candidats des zones rurales et dites qu'ils sont porteurs de votre message, de manière à ce que les électeurs votent pour eux.

07.19 Josy Arens (cdH): Je vous remercie quand même d'avoir reconnu les sociaux-chrétiens comme les champions des défenseurs du monde rural.

07.20 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Puisque vous le dites si bien!

07.21 Josy Arens (cdH): Nous en avons débattu à l'Union des villes et communes il y a deux jours et il nous semble que le monde rural est aujourd'hui exclu de tout par cette formation arc-en-ciel.

07.22 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de collega op de tribune is verbaasd over de houding van de groenen in die zaak. Ik moet zeggen dat het woordje "verbazing" wat mij betreft bijna een eufemisme is. Zijn het niet precies de

07.15 Josy Arens (cdH): In stedelijke gebieden is het aantal kiezers groter. Kandidaten uit de steden hebben dus meer kans om te worden verkozen. Vandaag zweert ECOLO af wat het geruime tijd heeft verdedigd.

07.16 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Wij staan al geruime tijd een uitbreiding van de kieskringen voor.

07.18 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Als u de belangen van de landelijke gebieden wil behartigd zien, moet u de kandidaten die die gebieden vertegenwoordigen een gunstige plaats op uw lijst geven.

07.22 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Dire que l'attitude des écolos est 'surprenante' est à tout le moins

groenen, mijnheer de voorzitter, die ons jarenlang voorgehouden hebben dat "small" "beautiful" was? Bij Ecolo zal dat in het Frans geweest zijn, maar "small" is "beautiful". Kleinschaligheid is belangrijk, is de basisfilosofie van de groene partijen. Dicht bij de mensen staan is de basisfilosofie van de groene partijen. Ik hoor hier nu een vooraanstaande dame, woordvoester van Ecolo, met passie de enorme kieskringen, die nu worden voorbereid, verdedigen. Welnu, die logica begrijp ik niet. Neem mij niet kwalijk dat ik die opmerking gemaakt heb.

07.23 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, on peut évidemment mélanger les concepts à toutes les échelles.

Nous parlons de la proximité avec les électeurs. Je me souviens de campagnes électorales de certains partis pour les élections fédérales au cours desquelles nous avons pu voir des affiches représentant leurs candidats sous le slogan: "souvenez-vous des services rendus". Voilà ce que l'on peut appeler de la proximité; mais nous ne partageons pas cette vision des choses.

Pour nous, la proximité signifie la rencontre avec les citoyens sur des problèmes qui les intéressent. En ma qualité de parlementaire fédérale, je ne relaye pas uniquement les problèmes des habitants de ma commune de Bassenge mais je représente aussi les intérêts de l'ensemble des citoyens qui rencontrent des difficultés d'un même type. Ici, on fait la confusion avec la proximité géographique pour faire croire que l'on donne plus à ceux qui habitent dans le même coin que nous qu'aux citoyens qui rencontrent des problèmes dans d'autres régions.

07.24 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik neem even het woord, ik denk ook in uw naam, al zult u dat niet willen toegeven. Ik zou aan mevrouw Gerken willen zeggen dat ik hiermee enige ervaring heb. Ik was gedurende een tiental jaar kandidaat in een uitgesproken klein arrondissement, namelijk Oudenaarde, dat toen nog afzonderlijk was. In de hele periode waren wij trouwens met twee gekozenen: de voorzitter en ikzelf. Dat bood ons de mogelijkheid om minstens maandelijks in elke gemeente eens aanwezig te zijn. Het is toch zo klaar als een klontje dat met provinciale kiesdistricten het rechtstreekse contact tussen de kiezer en de gekozene feitelijk onmogelijk zal zijn. Mevrouw, de grote vergissing die u begaat, is dat u de verkiezing herleidt tot een louter electoraal gebeuren. Maar vergeet niet dat op die manier ook een politiek systeem wordt geïnstalleerd waar kiezers zich nog gekend en erkend voelen en betrokken bij de dialoog. U kunt er niet naast dan dat de mogelijkheden daartoe, als dit wordt goedgekeurd, morgen veel kleiner zonet onbestaande zullen zijn in vergelijking met wat in het verleden en tot op vandaag het geval was.

07.25 Josy Arens (cdH): Il est vrai aussi, Madame Gerken, que, pour comprendre les problèmes d'une région, il faut être citoyen de celle-ci. En effet, lorsque vous êtes très éloigné d'une région, vous ne vivez pas, vous ne sentez pas, vous n'interprétez pas les problèmes de la même façon que les habitants de cette région.

Comme je l'ai déjà dit, j'avais beaucoup de sympathie pour ce parti.

un euphémisme. Le credo des écolos n'était-il pas, depuis de longues années, *small is beautiful*? La petite échelle ne constituait-elle pas l'un des fondements de la philosophie écologique? Aujourd'hui, Écolo défend les circonscriptions énormes proposées par le gouvernement.

07.23 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Ik herinner mij de verkiezingscampagnes, toen er slogans zoals "Souvenez-vous des services rendus" (Denk aan wat wij voor u hebben gedaan) op de affiches prijken. Dit soort van benadering willen wij helemaal niet. Ikzelf vertegenwoordig niet alleen de inwoners van mijn gemeente, maar alle burgers van gelijksoortige gebieden.

07.24 Paul Tant (CD&V): J'ai une dizaine d'années d'expérience dans un arrondissement réellement petit. Il n'y avait que deux élus: le président et moi-même. A l'époque, il était possible d'être effectivement présent chaque mois dans chaque commune, ce que les circonscriptions provinciales rendront impossible. Le contact direct entre les électeurs et les élus appartiendra au passé.

07.25 Joseph Arens (cdH): Ik blijf erbij dat men de problemen van een streek maar goed kan begrijpen als men er woont. Ik breng in herinnering dat ik in 1999 heel veel sympathie had voor Ecolo; ik stel echter vast dat er

En 1999, je faisais partie de ceux qui croyaient que beaucoup de choses allaient changer. Cependant, de nombreuses choses ont changé, Madame. Ainsi, je n'ai jamais vu autant de politisation ni un éloignement de cette envergure !

sindsdien heel wat veranderd is en goed veranderd! Zelden was ik getuige van een zo verregaande politisering.

07.26 Fred Erdman (SP.A): (...)

Le **président**: Monsieur Arens, Mme Grauwels souhaiterait vous interrompre. Mais M. Erdman prendra d'abord la parole.

07.27 Fred Erdman (SP.A): Il ne s'agit pas d'interpréter mes propos. Je vous ai dit "les changements en bien". Vous interprétez cela par "bien changé". Or, il s'agit de tout autre chose. Il y a donc divergence de vue. Cependant, linguistiquement, mon point de vue était que les choses avaient changé en bien.

07.27 Fred Erdman (SP.A): Dan zijn we het niet eens, want ik ben integendeel van oordeel dat de zaken ten goede veranderd zijn!

07.28 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, je regrette votre interprétation.

07.29 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik wou de heer Arens tegenspreken. Hij beweert dat de problemen van een bepaalde streek slechts kunnen worden gekend of verdedigd als men daar zelf woont. Ik denk dat dat niet opgaat. Wij zijn voorstander van provinciale kieskringen. Wij menen niet dat daarmee het belang van regionale problemen niet aan bod kan komen. Wij zijn wel verkozen in een bepaalde regio, maar dit om te streven naar maatregelen die de hele bevolking aangaan. Wij zijn toch verkozen om een algemeen belang te dienen binnen de filosofie van een bepaalde partij. Ik denk dat u vooral wil benadrukken dat het belangrijk is om contact met de burger te hebben door beperkte of individuele problemen via politiek of sociaal dienstbetoon te organiseren. Ik denk dat er veel alternatieven zijn. Waarom bouwt men niet een meer systematisch contact met het middenveld op dat toch een grote groep van de bevolking verdedigt en dat belangen in een algemener kader plaatst? Zeggen dat het niet mogelijk is om begrip te hebben voor wat een plaatselijke bevolking meemaakt omdat u daar niet woont, is onterecht. Stel u voor dat wij alleen maar begrip kunnen hebben voor mensen die leven in armoede wanneer wij zelf in armoede leven, dat wij alleen maar begrip hebben voor problemen van vrouwen als wij zelf een vrouw zijn. Wij spreken hier als volksvertegenwoordigers voor het volk. Wij zijn gekozen om te werken voor het algemeen belang.

07.29 Kristien Grauwels (AGALEV-ECOLO): Monsieur Arens prétend qu'un député peut seulement défendre les intérêts de la population de sa région. Je ne partage pas son avis. Les pauvres peuvent-ils seulement être défendus par des pauvres?

Mon parti souhaite des circonscriptions électorales provinciales, car nous oeuvrons pour l'intérêt général de toute la population. Le contact avec le citoyen ne peut être réduit à des permanences sociales. Il y a des solutions de rechange, comme l'extension de contacts systématiques avec la société civile. Les intérêts individuels doivent être placés dans un cadre général.

07.30 Josy Arens (cdH): Madame Grauwels, je vais me référer à la déclaration – relative au monde rural – faite par notre vice-premier ministre il y a trois mois, lors d'une discussion sur les CPAS, au moment des questions orales du jeudi après-midi. Il a clairement dit qu'il ne comprenait pas comment des Belges pouvaient encore vivre dans des villages où il n'y a ni magasin, ni transport en commun. Je comprends la réflexion du vice-premier ministre: il habite Ostende qui est une ville. C'est la preuve qu'il est difficile de comprendre ce qui se passe dans ces régions si on n'y habite pas. Je peux citer d'autres déclarations de ce même vice-premier ministre allant dans le même sens.

07.30 Joseph Arens (cdH): De heer Vande Lanotte heeft zelf verklaard dat hij niet begrijpt hoe mensen zonder winkel, noch openbaar vervoer kunnen leven. Hij woont dan ook in een grote stad.

Denis D'hondt, député MR, s'est quant à lui largement répandu dans la presse sur le fait qu'il ne pouvait admettre que le Hainaut

Denis D'hondt, MR-volksvertegenwoordiger, verklaarde dat hij niet kon toegeven dat West-Henegouwen in een groot kiesdistrict zal verdrinken en heeft onderstreept

occidental soit noyé dans une grande circonscription électorale hennuyère. Il s'est interrogé sur la future représentation de sa région au Parlement fédéral. Il a souligné qu'en adoptant cette réforme, nous optons pour les ténors nationaux au détriment des députés de proximité. Il a été rejoint dans son analyse par le député socialiste François Dufour qui a tenu à souligner, je cite: "à force d'apporter de mauvaises solutions aux vrais problèmes, les partis politiques vont se discréditer totalement".

Pour tenter de corriger les effets de cette réforme désastreuse, le cdH dépose à nouveau trois amendements lors de cette séance plénière. Ceux-ci ont trois objectifs: créer une nouvelle circonscription composée des neuf communes de langue allemande, scinder le Hainaut en deux circonscriptions distinctes et, garantir une représentation de chaque province au sein du Sénat.

Là aussi, c'est la proximité. Pour le moment, une province n'est même pas représentée dans une assemblée parlementaire comme le Sénat.

(...)

Il est vrai qu'Ecolo aurait pu faire une liste pour avoir un sénateur de la province de Luxembourg. C'était possible.

(...)

La loi doit également donner certaines garanties. En tant que luxembourgeois, j'estime que ce qui se passe aujourd'hui est inacceptable. En effet, il est inacceptable d'avoir une province non représentée dans une assemblée parlementaire.

Que diriez-vous si c'était votre province, collègues?

Le **président**: Vous n'avez quand même pas de problèmes linguistiques, là-bas!

07.31 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, vous parlez de problèmes linguistiques mais je n'ai pas envie d'en parler beaucoup aujourd'hui!

Le **président**: Il serait assez étonnant qu'on n'en parle pas!

07.32 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, nous parlerons des problèmes linguistiques la semaine prochaine, à l'occasion de l'examen du rapport de Mme Nabholz. Et comme le disait M. Vande Lanotte, le seul danger de ce rapport est de devoir reconnaître une quatrième langue, le luxembourgeois.

Le **président**: M. Vande Lanotte avait également dit que le flamand occidental était une langue.

07.33 Josy Arens (cdH): Madame, vous pouvez constater à quel point nous sommes obligés de nous battre pour que chacun soit représenté dans cette assemblée.

07.34 Johan Vande Lanotte, ministre: Monsieur le président, M. Arens n'a pas cité l'entière de ma déclaration. J'ai dit que le luxembourgeois pourrait, bien entendu, être une langue officielle, et

dat deze hervorming de nationale kopstukken voorrang geeft op de volksvertegenwoordigers die dicht bij het volk staan. PS-volksvertegenwoordiger François Dufour stelde dat door zo veel slechte oplossingen voor ernstige problemen te bieden, de politieke partijen alle vertrouwen verliezen. Dat zijn niet mijn woorden...

In een poging om de gevolgen van deze rampzalige hervorming toch nog wat te verzachten, dient de cdH tijdens deze vergadering opnieuw drie amendementen in met de bedoeling een nieuw kiesdistrict bestaande uit 9 Duitstalige gemeentes op te richten, Henegouwen in twee verschillende kiesomschrijvingen op te splitsen en elke provincie in de Senaat te vertegenwoordigen.

Ecolo had een lijst kunnen indienen voor een senator uit de provincie Luxemburg. Dat had gekund.

pourquoi pas mondiale, à condition que le flamand occidental soit traité de la même façon. (*Rires*)

De **voorzitter**: U kent de geschiedenis en herinnert zich ongetwijfeld Guido Gezelle zijn actie!

07.35 Josy Arens (cdH): Nous aurons l'occasion d'en reparler dans le courant de la semaine prochaine. Je me réjouis déjà de nos débats à ce sujet!

Pour notre groupe, les propositions concernant les francophones de la périphérie sont désastreuses, au moins à quatre titres.

Premièrement, les francophones ont accepté de discuter de la scission de l'arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvorde alors qu'ils avaient toujours affirmé que cette question était "*onbespreekbaar*". Ils ont donc mis le doigt dans un engrenage dangereux.

Deuxièmement, ces propositions affaiblissent définitivement un lien extrêmement fort qui unit Bruxelles et une périphérie qui culturellement, sociologiquement et économiquement constitue son "*hinterland*" naturel, Hal-Vilvorde. A cet égard, cet accord contient les germes de la scission définitive de l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

Troisièmement, elles marginalisent les francophones de la périphérie et le poids qu'ils représentent. De même, le nouveau décompte des sièges consacre un peu plus encore la faillite de l'utopie bruxelloise qui voulait que francophones et Flamands de Bruxelles représentent un et un seul corps électoral, défendant les mêmes objectifs dans l'intérêt, non pas de leur propre communauté mais de Bruxelles tout entière.

Quatrièmement, elles créent une discrimination entre francophones et néerlandophones du Brabant flamand puisqu'un néerlandophone de Tervuren, arrondissement de Louvain, pourra désormais voter en faveur d'un Bruxellois néerlandophone, alors qu'un francophone de la même circonscription...

07.36 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik wil even reageren, ook al omdat de collega's van de VLD zeggen dat we goed moeten luisteren omdat u de waarheid vertelt. De Franstaligen in de rand zouden nu in een andere situatie verkeren dan die in Brussel. Dat is natuurlijk knettergek. U zou eens moeten uitleggen wat u bedoelt. Het kiesarrondissement wordt niet gesplitst en er is ook geen begin van splitsing. U zegt hier het tegenovergestelde. U zegt dat we hiermee de splitsing inzetten. Wat bedoelt u daarmee? Voor de Franstaligen in Brussel en in Halle-Vilvoorde is er toch één enkele lijst? Er verandert voor hen in de praktijk toch niets? Mijnheer Arens, kunt u het tegendeel soms aantonen?

07.37 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, j'ai simplement dit que cet accord contenait les germes de la scission définitive de cet arrondissement.

07.35 Josy Arens (cdH): Voor de cdH betreft het rampzalige voorstellen.

Ten eerste hebben de Franstaligen ermee ingestemd om de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde bespreekbaar te maken, waardoor zij zich wel eens de vingers zouden kunnen branden. Ten tweede verzwakken die voorstellen de uitermate sterke band die Brussel met zijn natuurlijk achterland verbindt. In dat opzicht dragen zij in zich de kiem voor de definitieve splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Ten derde marginaliseren zij de Franstaligen in de rand en versterken zij tegelijkertijd het Vlaamse gewicht in Brussel. Ze bevestigen tevens nogmaals de ondergang van de Brusselse utopie waarin Franstaligen en Brusselse Vlamingen één kiezerskorps vertegenwoordigen en, niet in het belang van hun eigen gemeenschap, maar in dat van Brussel, dezelfde doelstellingen nastreven. Ten vierde maken zij een onderscheid tussen Franstaligen en Nederlandstaligen van Vlaams-Brabant.

07.36 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Il n'est pas question d'une scission de l'arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvorde. M. Arens affirme à présent qu'il y aurait une amorce de scission. Qu'entend-il par là?

07.37 Joseph Arens (cdH): Een Nederlandstalige uit Tervuren zal dus voortaan kunnen stemmen

Cinquièmement, sur le plan culturel, l'accord renforce les liens entre Flamands de Bruxelles et du Brabant flamand, en distandant ceux existant aujourd'hui entre francophones de la périphérie et francophones bruxellois. La discrimination rompt le principe d'égalité et apparaît dès à présent comme anticonstitutionnelle.

Sixièmement, elle crée des liens nouveaux et suspects entre la région bruxelloise et la seule province du Brabant flamand. L'affirmation de ces liens nouveaux enferme un peu plus la région bruxelloise dans un certain carcan et consacre un peu plus encore le lâchage de Bruxelles par la Wallonie.

Nous ne pouvons que nous opposer à ce nouveau recul du statut des francophones de la périphérie qui suit notamment la régionalisation de la loi communale. Les deux propositions que nous discutons s'inscrivent dans le cadre d'un accord plus vaste dont nous avons déjà souligné le caractère déséquilibré. Les maigres acquis francophones que sont le Sénat paritaire et l'autonomie constitutive accordée à la Région de Bruxelles-Capitale sont reportées à la prochaine législature. Et dans toute cette perspective, le cdH...

voor een Nederlandstalige Brusselaar, terwijl een Franstalige van dezelfde kiesomschrijving geen stem zal kunnen uitbrengen voor een Franstalige Brusselaar. Het akkoord versterkt dus de band tussen de Vlamingen van Brussel en die van Vlaams-Brabant en maakt de bestaande band tussen de Franstaligen van de Rand en de Franstalige Brusselaars losser. Die ontoelaatbare discriminatie schendt het gelijkheidsbeginsel en is van meet af aan duidelijk ongrondwettelijk. Ten vijfde: deze voorstellen brengen op eenzijdige wijze nieuwe en verdachte banden tot stand tussen het Brussels Gewest en de provincie Vlaams-Brabant. Zij stoppen het Brussels Gewest in een nog strakker keurslijf en bevestigen eens te meer dat Wallonië Brussel in de steek laat. Wij kunnen ons enkel verzetten tegen die nieuwe stap achteruit voor het statuut van de Franstaligen in de Rand. De twee voorstellen die we bespreken kaderen in een ruimer akkoord; we wezen er vroeger al op hoe onevenwichtig dat wel is. Wat de Franstaligen hebben bedongen, een paritair samengestelde Senaat en de aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toegekende constitutieve autonomie, wordt naar een volgende zittingsperiode doorgeschoven. Wat de Vlamingen inzake de kieskringen hebben bedongen zal nog tijdens deze zittingsperiode een feit zijn.

07.38 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, wat de heer Arens hier gezegd heeft, is belangrijk, ook voor het debat in de volgende legislatuur. Hij zegt dat er weinig verwezenlijkingen zijn voor de Franstaligen. Mijnheer Arens, wat Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, slaat u de bal totaal mis. U zegt er wel bij dat de constitutieve autonomie in Brussel een verwezenlijking is van de Franstaligen. Ten tweede stelt u dat de paritaire Senaat ook een verwezenlijking is van de Franstaligen. U staat te knikken. U vindt dat dus een belangrijke toegeving aan de Franstaligen. Ik ben heel blij dat u dat gezegd hebt en ik hoop dat de mensen van de VLD dat heel duidelijk genoteerd hebben.

07.38 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Selon M. Arens, la réalisation de l'autonomie constitutive de Bruxelles et la composition paritaire du Sénat sont à mettre sur le compte des francophones. J'espère que le VLD l'a bien entendu.

07.39 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik wil alleen aanvoeren dat in het Strafwetboek staat dat een bekentenis nooit mag worden gesplitst. Mijnheer Laeremans, ofwel neemt u de

07.39 Hugo Coveliers (VLD): Le Code pénal stipule qu'un aveu ne peut jamais être scindé.

volledige bekentenis van de heer Arens, ofwel neemt u niets. U mag ze echter niet splitsen.

07.40 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): ... een vermoeden.

07.41 Hugo Coveliers (VLD): Tegen u is er al lang een vermoeden.

07.42 Josy Arens (cdH): Dans cette perspective, le cdH ne comprendrait pas que l'octroi du pouvoir décrétoal à la Région de Bruxelles-Capitale ne soit pas consacré durant la présente législature. C'est pourquoi le cdH a déposé une proposition de loi allant dans ce sens et ne doute pas qu'elle sera examinée et votée rapidement.

Nulle révision constitutionnelle n'est en effet nécessaire pour accorder à Bruxelles le pouvoir décrétoal, il suffit de modifier la loi du 12 janvier 1989 en ce sens. Si tel n'était pas le cas, le refus de l'arc-en-ciel témoignerait une fois de plus de ce que l'étalement de l'exécution de l'accord dans le temps vise à cacher une autre victoire. Ce qui ne sera pas exécuté pendant la présente législature, ne le sera jamais ou le sera moyennant un prix supplémentaire substantiel.

Le moment choisi pour réformer notre système électoral ne sied pas à une démocratie comme la nôtre. Vous avez choisi de déposer votre projet de réforme à un an des élections et vous saviez qu'il ne pourrait être adopté plus de sept mois avant les élections. Vous changez les règles du jeu électoral peu de temps avant l'ouverture de la partie. Vous comprendrez que nous considérons ce changement avec suspicion d'autant plus que derrière les différentes dispositions de la réforme apparaissent les ombres des ténors de la majorité qui souhaitent rentabiliser le plus largement possible et le plus souvent possible leurs multiples passages dans les médias. Di Rupo et Michel pourront être candidats à la fois à la Chambre et au Sénat; le premier aura en outre un arrondissement à la mesure de ses ambitions, tout comme d'autres.

Par ailleurs, le problème de "timing" de la réforme risque d'être encore accru par les recours auxquels son inconstitutionnalité ne manquera pas de donner lieu. Si des recours sont introduits auprès de la Cour d'arbitrage contre la réforme, ils prendront la forme de demandes de suspension de celle-ci en raison de l'urgence. Ils feront planer un doute sur le système applicable aux élections de 2003, presque jusqu'au moment leur tenue. Cette situation d'incertitude ne nous paraît pas saine et n'est pas digne d'une démocratie. Comment éviter, dans ces conditions, de donner l'impression au citoyen que ces élections sont en quelque sorte arrangées? Voilà pour ce qui concerne le choix du moment pour réformer notre système électoral.

Je parlais d'une incertitude sur les questions importantes. De nombreuses incertitudes n'ont pu être levées lors des débats et des questions importantes se posent encore. Pourquoi la réforme ne concerne-t-elle pas les élections régionales alors qu'elle concerne l'élection du Parlement européen? Faut-il rappeler que les élections européennes se tiendront en même temps que les élections régionales? Où était donc l'urgence pour l'une et pas pour les autres? Et que justifie une telle différence de traitement? Va-t-on réintroduire

07.42 Joseph Arens (cdH): De toekenning van decretale bevoegdheid aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd tijdens deze zittingsperiode niet vastgelegd; de cdH heeft terzake een wetsvoorstel ingediend en twijfelt er niet aan dat het binnenkort zal worden besproken. Het betreft een wetswijziging en geen grondwetsherziening.

U wijzigt de spelregels kort voordat de wedstrijd begint. Het tijdstip waarop deze wijziging plaatsvindt, wekt bij ons grote argwaan. Het probleem van het tijdsbestek waarbinnen de hervorming moet worden doorgevoerd dreigt nog te worden verergerd door de beroepsprocedures bij het Arbitragehof waartoe het ongrondwettig karakter van de hervorming ongetwijfeld aanleiding zal geven en die twijfel zullen zaaien over de geldigheid van de uitgewerkte regeling.

Er rijzen nog tal van vragen. Waarom geldt de hervorming niet voor de verkiezingen van de Gewestparlementen maar wel voor de verkiezing van het Europees Parlement? Zal men de plaatsvervangersregeling opnieuw invoeren? Hoe groot zullen de onderscheiden kieskringen zijn? Waarom heeft de meerderheid geen rekening gehouden met de voorstellen van de werkgroep Barbeaux-Tavernier?

Bijgevolg kan de cdH haar goedkeuring niet hechten aan een hervorming die kadert in een voor de Franstaligen nadelig globaal akkoord dat de bepalingen van de Grondwet schendt en een democratische achteruitgang

les suppléants? Quelle sera la taille des différents arrondissements? Nous attendons des réponses à ces questions. Pourquoi la majorité n'a-t-elle pas tenu compte, alors qu'elle réinstalle les seuils de dépenses électorales, des propositions du groupe de travail "Barbeau – Tavernier"? Les propositions seront-elles examinées en commission de l'Intérieur dès le mois d'octobre?

En conséquence, le cdH ne pourra voter une réforme qui s'inscrit dans un accord global défavorable aux francophones, qui viole à plusieurs titres des dispositions constitutionnelles importantes et qui constitue un recul en termes de démocratie puisque le choix des électeurs sera à nouveau un peu plus confisqué par les appareils de partis.

Enfin, permettez au député de la province de Luxembourg que je suis – mais j'en ai déjà parlé – de déplorer le rejet en commission de l'amendement que nous avons déposé en vue de garantir que chaque province du pays soit représentée au Sénat.

Il est regrettable que la province du Luxembourg soit privée de toute représentation à ce niveau et que les députés de la majorité refusent, par la mise sur pied d'un mécanisme réellement contraignant, qu'il soit mis fin à cette situation. Ce dernier élément constitue d'ailleurs pour moi une raison supplémentaire de voter contre les deux propositions qui nous sont soumises.

07.43 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik geef u graag het standpunt van het Vlaams Blok over voorliggend wetsontwerp. Ik zeg wel degelijk wetsontwerp want hoewel het zogenaamd gaat om het wetsvoorstel Coveliers en co, coco dus, gaat het hier duidelijk om een initiatief van de regering en van de eerste minister in het bijzonder. In de regeringsverklaring van 1999 formuleerde Guy Verhofstadt een aantal mooie voornemens. Men zou de democratie verfijnen en de politiek dichter bij de burger brengen. We weten het ondertussen echter allemaal: wat tijdens de nachtelijke onderhandelingen in de Wetstraat bekookt werd, komt eigenlijk neer op het tegendeel. Grotere kieskringen maken dat de gekozenen des volks verder dan ooit van datzelfde volk staan. Door de kiesdrempel wordt het voor nieuwe partijen moeilijker dan ooit om een stek te veroveren op het politieke forum. Men heeft zodra wij deze kritiek uitten verontwaardigd gereageerd. Men zei dat het een foute aanklacht was omdat de kiesdrempel momenteel in sommige arrondissementen veel hoger ligt. Dat is waar, men had gelijk. Men vergeet dan echter natuurlijk wel bewust te zeggen dat in de twee arrondissementen van dit land die als de politieke laboratoria mogen worden beschouwd de drempel momenteel lager ligt dan 5%. Mijnheer de minister, ik heb het over Brussel en Antwerpen. Dat vergeet men voor les besoins de la cause even te vermelden. Wat de verfijning van de democratie betreft, geeft u dus minder kansen dan ooit aan nieuwe politieke strekkingen. Als ik mij niet vergis, is Agalev precies in Antwerpen uit de proefbuis gekomen.

Natuurlijk zijn de groenen, nu ze ver boven hun potentiële impact zijn uitgegroeid door een stom toeval net voor de vorige verkiezingen – ik bedoel daarmee de dioxine-zaak waarvan niemand behalve de toenmalige regering last had – niet langer de basisdemocraten van toen. Nu deze dames en heren in de regering zitten, nu ze machinegeweren verkopen en plastuiten promoten is dit allemaal niet

inhoudt. Ik voeg er nog aan toe dat de verwerping in de commissie van het amendement dat werd ingediend om een vertegenwoordiging van elke provincie in de Senaat te garanderen, voor mij nog een bijkomende reden is om tegen het voorstel te stemmen.

07.43 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Il s'agit en fait d'un projet de loi. Même si le texte a été déposé par M. Coveliers, il s'agit d'une initiative du gouvernement et plus précisément du premier ministre.

En 1999, la déclaration gouvernementale contenait de belles intentions: les responsables politiques allaient améliorer la qualité de la démocratie et rapprocher le monde politique du citoyen. Or, à présent, c'est le contraire qui se passe. Les élus seront plus éloignés que jamais de la population et le seuil électoral complique l'avènement de nouveaux partis. Il est exact que le seuil électoral est à présent plus élevé dans certains arrondissements mais l'on oublie que Bruxelles et Anvers, qui peuvent servir de laboratoire politique, connaissent un seuil électoral moins élevé. C'est à Anvers qu'Agalev a vu le jour mais apparemment les écologistes non plus n'accordent plus d'importance à la démocratie de base.

meer van tel. Nu is de basisdemocratie niet meer zo belangrijk.

Collega's, de kiesdrempel van 5% komt wel degelijk neer op het tegendeel van verfijnde democratie. De regeringspartijen zetten nochtans door omdat zij de kruimels van de ex-Volksunie en ID21 willen recuperen. U bent daarin trouwens wonderwel geslaagd. Als ik mevrouw Van de Casteele bekijk, zou ik het misschien beter hebben over "geslagen" in plaats van "geslaagd". Mevrouw de voormalige voorzitter, het is zo dat uw partij werkelijk is geïmplodeerd toen jullie merkten dat Spirit er niet in slaagde om nog maar in de buurt van 5% van de kiesintenties te geraken. Achter u zit trouwens een stukje van die implosie. Ik heb in mei gezegd dat de solden bij Spirit vervroegd zouden beginnen en dit is ook zo gebeurd. Dankzij de vervroegde koopjes kon Karel De Gucht een hele trits parlementsleden voor een prikje binnenhalen. Ik meen dat het ging om een bedrag van 12,50 euro. Ik weet niet hoeveel de lidkaarten kosten bij de VLD.

De Gucht doet een goede zaak, te meer daar het voor hem om het even was of ze tot het centrum dan wel tot links of zelfs extreemlinks behoorden. Libertair, anaal of digitaal: voor hem was het om het even en hij kocht ze. Of ze nu eigenlijk liever naar Agalev gaan of naar de SP.A, voor De Gucht was dit allemaal geen probleem. Koopjes zijn nu eenmaal koopjes.

Patrick Janssens heeft er natuurlijk ook verstand van. Hij komt uit de reclamewereld waardoor hij toch enige knowhow heeft in promoties en dergelijke. Hij is dan ook met de hoofdvogel gaan lopen, zijnde Bertje – Vlaanderens emo-politicus. Voor de minister met de trillende onderlip moesten de socialisten wel een ministerpost beloven anders kreeg Bertje weer een depressie. Een en ander werd ondertussen bevestigd door niemand minder dan Steve Stevaert. Voor publiciteitsman Patrick Janssens is "the medium the message". Ze promoten Bertje en nu ook een linkse pastoor uit Brussel die wellicht heel goedkoop is omdat zijn wedde toch wordt doorbetaald door de parochie. Hij zal hoe dan ook een jaar op de kosten van de katholieke Kerk campagne voeren voor de SP.A. Op die manier probeert men de SP.A te verkopen aan de kiezer. Het is een poging maar ik meen te mogen zeggen dat de socialistische achterban naast "the message" misschien ook nog wat concrete inhoud verwacht. Zij verwachten misschien wat antwoorden op problemen. Onze reclamejongen heeft dit blijkbaar niet door.

Agalev, de kleinste regeringspartner, kreeg de schamele restjes in de vorm van ons aller Will Ferdy, excuseer ik bedoel Willems Ferdy. Dat is tegenwoordig de politiek in Vlaanderen.

Het andere restant van de Volksunie, de NV-A, houdt er ondertussen de moed in met euforische persmededelingen over het zoveelste nieuwe lid, maar slaagt er al evenmin in om minstens een keer de drempel van 5% van de kiesintenties bijeen te sprokkelen. De NV-A zal er daarom de komende jaren moeilijk in slagen het stigma van de verloren stem kwijt te raken. Mijn voorspelling is dat de Vlaamsgezinden die vroeger voor de Volksunie stemden, door deze nieuwe regeling als het ware worden gedwongen om het zekere voor het onzekere te nemen en voor het Vlaams Blok te kiezen. Naarmate de peilingen de trend bevestigen – de NV-A geraakt niet boven 5% – is het duidelijk dat de potentiële kiezers zullen redeneren liever voor het Vlaams Blok te stemmen, dan een verloren stem uit te brengen

Les partis du gouvernement tiennent à récupérer les miettes de l'ancienne VU-ID. Lorsqu'il est apparu qu'il ne pouvait atteindre le cap des cinq pour cent, Spirit a implosé. La période des soldes a commencé plus tôt que prévu et Karel de Gucht s'est empressé d'en profiter. Il a pu récupérer les "Spiritistes" pour une bouchée de pain. Du centre, de gauche, d'extrême gauche ou libertaires: il achète. Patrick Janssens est issu du monde de la publicité, il est parvenu à se rallier la figure de proue du navire en perdition, le très émotif Bert Anciaux. Cette acquisition valait bien une promesse de poste ministériel. Le prêtre télévisuel s'est laissé séduire, lui aussi. Pour Patrick Janssens, *the medium is the message*. Mais il n'a pas compris que la base électorale du SP.A attendait aussi un contenu de la part de ses élus. Agalev a pour sa part dû se contenter du fond du panier: Ferdy Willems.

Le N-VA ne perd pas courage mais dans les sondages, il n'atteint pas les cinq pour cent. Je prédis que les anciens électeurs VU pro-flamands seront pour ainsi dire forcés de voter pour le Vlaams Blok, s'ils ne veulent pas que leur voix soit perdue.

L'aspect le plus choquant de cette réforme électorale est le règlement prévu en ce qui concerne Bruxelles-Hal-Vilvorde et Louvain. Ce règlement a été taillé sur mesure pour le SP.A et Agalev. Ces petits partis auraient été en danger à Bruxelles en raison du seuil électoral et, pour eux, Louvain a été ajouté à la circonscription. N-VA et Spirit doivent disparaître, le SP.A et Agalev seront sauvés. Il est inadmissible que les francophones du Brabant flamand puissent continuer à recruter des électeurs. Malgré cela, M. Arens ose encore se lamenter au sujet du traitement infligé aux francophones!

op de NV-A.

Ik kom dan tot wat ons toch het meeste schokt en zeker mijzelf als Halle-Vilvoordenaar: de regeling voor Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven. De hele regeling voor Vlaams-Brabant is op maat gesneden voor de SP.A en Agalev. U moet weten, collega's, dat deze kleine partijen – de vierde en vijfde partij in Vlaanderen – in Brussel in de gevarenzone kwamen door de kiesdrempel van 5%. Daarom komt er dus een taalmatige poolvorming en wordt Leuven er ook bij gesleurd, anders verloren SP.A en Agalev hun zetels. Als zij het enkel met Bonte en Vanoost hadden moeten doen, zouden zij natuurlijk niet verlopen. De NV-A en Spirit moeten van Verhofstadt dus verdwijnen, maar de spitsbroeders van SP.A en Agalev worden dank zij deze handige trucjes gered. Maar er is natuurlijk erger in dit arrondissement. De splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde vormt, zoals bekend, al jaren de prioritaire eis van de Vlamingen. Het is en blijft immers ontoelaatbaar dat Franstalige partijen stemmen blijven ronselen tot in Zemst, onder de muren van Mechelen, tot in Opwijk en in Roosdaal. Let wel, de situatie in Halle-Vilvoorde is absoluut uniek. Er bestaat nergens iets als wederkerigheid – reciprociteit om het in het Frans te zeggen – aan Waalse kant. In geen enkel gedeelte van Waals-Brabant kan een Vlaming stemmen gaan halen, kan er een lijst opkomen die tegelijk in Vlaanderen opkomt. Het is dan natuurlijk ongelooflijk dat de heer Arens – hij is ijlings vertrokken, misschien omdat hij een repliek verwachtte – hier zit te janken over de benadeling van de Franstaligen in deze regeling. Hoe is het in hemelsnaam mogelijk om te klagen, wanneer men als Franstalige partij vanuit Brussel telegeleid tot in de uiterste hoekjes van Vlaams-Brabant of toch Halle-Vilvoorde stemmen kan gaan sprokkelen? Wij moeten geen stemmen halen in Nijvel of Waterloo. Misschien jankte de heer Arens wel omdat men niet tot in Leuven kan gaan. Even vroeg ik mij tijdens zijn betoog af wat hij nu wil. Wil hij misschien dat heel Vlaams-Brabant een wingewest wordt voor partijen, of toch een partijtje, als de cdH en grote kanonnen als de PS en de MR? Is dat misschien de bedoeling van de heer Arens? Zeg hem met mijn groeten, mijnheer Smets, dat het eigenlijk schandelijk is dat hij jankt over deze regeling. Zij is niets dan voordelig voor de Franstaligen.

De huidige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is eigenlijk een anachronisme zoals er nog weinig bestaan. Ondertussen zijn er in dit land gewesten. Ondertussen heeft men in dit land de unitaire provincie Brabant gesplitst. Toch blijkt dat in deze regeling allemaal van geen tel. Daar gaat het blijkbaar over een ander België.

Brussel-Halle-Vilvoorde ligt blijkbaar in een ander land, want daar blijft de unitaire kieskring bestaan. Dat is natuurlijk uitsluitend om de Franstalige politici – onder andere van MR en het FDF – toe te laten stemmen te halen in Halle-Vilvoorde. Zo kunnen ze stokebrand blijven spelen in onder meer de 6 beruchte faciliteitengemeenten en dat om de vier jaar bij de verkiezingen voor de Kamer verzilveren. De regeling stelt de Franstalige politici en hun kiespubliek in staat om te blijven dromen van hun "très grande Bruxelles".

Mensen als Maingain krijgen argumenten aangereikt om de Franstaligen in de rand op te dragen dat ze zich niet hoeven aan te passen. Als de Franstaligen om de vier jaar de mogelijkheid hebben om op FDF'ers te stemmen, krijgen ze het signaal dat de verfransing zin heeft en voort mag blijven duren.

Pourtant, les Flamands ne peuvent pas aller récolter des voix à Nivelles ou à Waterloo.

Peut-être M. Arens souhaite-t-il que l'ensemble du Brabant flamand devienne un territoire conquis par le CDH ou d'autres partis francophones?

Il existe toutefois dans ce pays des Communautés et des Régions, et le Brabant est scindé - mais le règlement pour Bruxelles-Hal-Vilvorde est une preuve supplémentaire de la Belgique unitaire, où les politiciens francophones peuvent continuer de récolter des voix, de semer le trouble et de marquer des points grâce à leur "Très Grand Bruxelles." Voilà le signal délivré par ce gouvernement. Il permet une extension de la francisation.

Nous dénonçons également par le biais d'un amendement qu'à Bruxelles-Hal-Vilvorde, les francophones peuvent présenter 29 candidats pour seulement 22 sièges. M. Coveliers estime qu'il est normal qu'ils puissent utiliser toutes leurs locomotives électorales pour des places éligibles. C'est un schéma classique: il n'y en a jamais assez. Mais où est la logique: il est possible de se présenter comme candidat pour des places inexistantes!

We hebben in dat verband een amendement ingediend waarin we aan de kaak stellen dat de Franstaligen uit Brussel 29 effectieve kandidaten mogen opstellen, terwijl er voor hen maar 22 zetels te begeven zijn. Met die regeling hebben Vlaamse liberalen als de heren Coveliers en Borginon geen enkel probleem. De Franstaligen mogen al hun grote kanonnen – ministers, burgemeesters – inzetten; wanneer de opvolgers worden meegeteld, mogen ze 44 kandidaten inzetten voor 22 zetels. Dat is een zeer mooi geschenk. Veel is niet genoeg voor de Franstaligen; PS, MR, cdH en Ecolo mogen kandidaten inzetten voor onbestaande plaatsen. Dat gaat toch ver. *(Applaus van het Vlaams Blok)*

07.44 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dat wordt in ruime mate gecompenseerd door het feit dat onder meer mevrouw Aelvoet mag opkomen en heel veel kiezers zal kunnen aantrekken. Vergeet ook niet dat minister Daems, die de Sabena-crisis heeft opgelost, ook kandidaat mag zijn. Dat is duidelijk een formidabele overwinning voor de Vlamingen.

07.45 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, het gaat dus om een compensatie voor de blunders van de ministers van paars-groen die in de desbetreffende kieskring zullen opkomen en het er bijzonder lastig zullen krijgen. Nu begrijp ik een en ander.

Ik begrijp dat de Franstaligen, die wat dat betreft geen enkele schamte hebben, het wetsontwerp zullen goedkeuren. Ik begrijp echter niet dat de Vlamingen, en in het bijzonder de Vlamingen uit Brussel-Halle-Vilvoorde, het zullen goedkeuren. Zelfs de Vlaamse regering is voor de horizontale splitsing van het arrondissement, maar de heren Dewael en Stevaert zwijgen in alle talen. We zullen in Brussel-Halle-Vilvoorde waarschijnlijk twee Vlaamse kamerzetels verliezen, maar toch zijn Verhofstadt, Coveliers en Vande Lanotte blij.

De Franstaligen zijn nu al oververtegenwoordigd in de Kamer. Zij hebben minder stemmen nodig per zetel, zoals iedereen weet. Iemand van Ecolo heeft daarvoor minder stemmen nodig dan een Agalev'er, een PS'er heeft er minder nodig dan iemand van de SP.A, een Vlaamse blauwe heeft er meer nodig dan een MR-verkozene. En nu gaat men dat verschil nog wat groter maken. De macht van de Vlamingen in deze Kamer zal na de volgende verkiezingen dus nog een stuk minder wegen dan waar wij eigenlijk recht op hebben. Er is al een demografische verschuiving door de aangroei van vooral vreemde inwoners in Brussel en Wallonië, die maakt dat er een zetel naar de Waalse kant verhuist, en nu gaan we nog twee zetels extra cadeau doen aan de Waalse partijen. Bravo, u hebt dat weer heel goed gespeeld.

Mijnheer Coveliers, en mijnheer Vande Lanotte, ik hoop natuurlijk van ganser harte dat die twee zetels die verloren gaan in Brussel-Halle-Vilvoorde een blauwe en een rode zetel zullen zijn.

Wat de Senaat betreft, hebben wij van het Vlaams Blok altijd kortweg

07.44 Paul Tant (CD&V): Il s'agit en réalité d'une compensation pour les Flamands. Mme Aelvoet va pouvoir récolter des voix dans tout l'arrondissement, de même que M. Daems, qui pourra marquer des points auprès de tous ses fans de la Sabena dans l'ensemble de l'arrondissement.

07.45 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Même le gouvernement flamand est favorable à la scission horizontale de l'arrondissement. Le règlement pour Bruxelles-Hal-Vilvorde permettra de donner deux sièges flamands à la Chambre aux francophones qui sont déjà surreprésentés. Le pouvoir flamand continue de s'effriter. Par ailleurs, l'augmentation du nombre d'étrangers à Bruxelles va encore faire perdre un siège aux flamands. J'espère de tout cœur que les sièges qui vont être perdus seront bleus ou rouges.

Le premier ministre, dénué de toute gêne, veut rendre le Sénat paritaire, cette institution extrêmement onéreuse que nous avons toujours voulu abolir. Ainsi, le premier ministre continue sur son élan anti-flamand. Chers collègues du VLD, reprenez simplement votre ancienne dénomination PVV, "Pest Voor Vlaanderen."

gezegd: afschaffen, die Senaat. Dat ding kost 3 miljard frank per jaar en is in feite overbodig. Maar wat doet Verhofstadt? Hij schaft het tweekamerstelsel niet af, integendeel: de Senaat blijft onder meer bevoegd voor de Grondwet, de bijzondere wetten en de belangenconflicten. Maar ergst van al – het is al zo vaak gezegd – de Senaat wordt paritair. De evenredige vertegenwoordiging wordt er botweg afgeschaft. In de Kamer is de verhouding al niet mis, maar in de Senaat is het helemaal grof wat de evenredige vertegenwoordiging betreft. De 6 miljoen Vlamingen krijgen daar net evenveel zetels als de 4 miljoen Franstaligen. Collega's van de meerderheid, de eerlijkheid gebiedt mij natuurlijk te zeggen dat Verhofstadt hier zijn regeringsverklaring nergens verraadt. Men kan geen zin, geen woord, vinden dat op enig verraad ervan zou wijzen. Verhofstadt gaat natuurlijk gewoon door op het anti-Vlaamse spoor dat hij nu al drie jaar volgt.

Ik raad u wel aan, collega's van de VLD om het woord "Vlaamse" uit uw naam te laten vallen. Wees eerlijk en gebruik gewoon opnieuw de afkorting PVV: Pest Voor Vlaanderen.

07.46 **Hugo Coveliers** (VLD): Dat is niet origineel.

07.47 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Het is misschien niet origineel, maar wat u doet is wel origineel. Als Vlaamse meerderheid in deze regering geeft u – samen met de eerste minister, ook zogenaamd een Vlaamse liberaal – drie zetels aan de Franstaligen. Volgende keer zitten hier dus drie Franstaligen meer en bijgevolg drie Vlamingen minder. Dat stoort u blijkbaar niet, u vindt het blijkbaar wel origineel.

De provinciale kiesomschrijvingen zijn volstrekt in tegenspraak met het adagium van deze regering dat de politiek dichterbij de burger gebracht moet worden. Ik citeer de regeringsverklaring van de heer Verhofstadt: "Meer dan vandaag wordt het de kiezer die bepaalt wie hem in het Parlement vertegenwoordigt." Zo zei de heer Verhofstadt het in 1999. Ook wat dat betreft, gaat men dus omgekeerd te werk. Meer dan vandaag zal precies het nationale partijbureau beslissen wie verkozen wordt. Het politieke gewicht van lokale mandatarissen wordt wel heel relatief wanneer men het aantal kiesomschrijvingen in Vlaanderen van 11 tot 5 herleidt. Valabele mensen uit een kleinere kiesomschrijving zullen het daardoor moeilijk krijgen. In de hele constructie gaat het dus niet om efficiëntie, niet om verfijning van de democratie, niet om een bestuur dat dichterbij de burger staat, maar gewoon om de zeer individuele belangen van enkele kopstukken uit de regering, van wie er eentje voor mij vlijtig handtekeningen zit te zetten – minister Van de Lanotte. Het gaat hier om een regering die na de afhandeling van dit wetsontwerp – en ik benadruk: wetsontwerp – nog maar een goed half jaar te gaan heeft.

U moet dat goed begrijpen. Deze regering heeft na de stemming in de Senaat nog een half jaar te gaan. Zij wil nog snel de kieswet overhoop gooien om zichzelf een goede dienst te bewijzen. Iedereen weet dat hiermee het eigenbelang eerst wordt geregeld. U bent professor in staatsrecht, mijnheer de minister, dus u zou ook moeten weten dat een hervorming van de kieswet een zekere reflectie en een zekere tijd mag vergen. Het is werkelijk onkies, collega's van de meerderheid, om dit alles nog snel voor de verkiezingen door te voeren. U begrijpt dat het Vlaams Blok dit wetsvoorstel – wat zeg ik,

07.47 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Selon le premier ministre, l'électeur décide de plus en plus qui le représente au sein du Parlement. Ce sont pourtant les bureaux de partis qui détermineront qui est éligible. Les candidats valables des petites circonscriptions électorales seront écartés. Le poids politique des mandataires locaux va décroître. On ne peut parler d'amélioration de la qualité de la démocratie. Le gouvernement actuel, qui n'a plus que six mois devant lui, souhaite encore, par pur intérêt, réaliser cette réforme dans la précipitation.

Le Vlaams Blok n'approuvera pas ce honteux "self-service" organisé par la coalition arc-en-ciel.

dit wetsontwerp! –, deze schaamteloze zelfbediening niet zal goedkeuren.

07.48 André Frédéric (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, en créant la commission parlementaire pour le renouveau politique, le parlement répondait, en début de législature, à l'invitation du gouvernement qui, dans son accord du 7 juillet, insistait "pour qu'une commission soit créée qui examinerait entre autres la modernisation et l'adaptation du seuil électoral, l'importance des circonscriptions électorales et le renforcement de la participation politique de tous les groupes de la société."

Il est évident que la constante évolution de notre société nous oblige à une remise en question permanente de nos structures décisionnelles.

Le Parti socialiste était, dès le départ, favorable et attentif aux travaux de la commission pour le renouveau politique et a toujours assuré une présence au cours des débats. La démocratie devant s'inscrire dans un processus dynamique en perpétuelle modification, il était utile de se pencher sur des questions telles que la dimension de nos circonscriptions électorales, les mécanismes de répartition des voix en sièges, l'opportunité de seuils électoraux, le système de la représentation proportionnelle, l'extension du droit de vote, etc.

Toutefois, monsieur le président, je tiens tout d'abord à réaffirmer qu'il ne serait pas responsable vis-à-vis du citoyen d'adopter une position réductrice décrivant le fonctionnement de l'ensemble de nos institutions et de nos systèmes politiques. Ce n'est pas parce que certaines choses sont à améliorer que rien ne va. Il serait en outre malhonnête de laisser croire que nous pouvons créer une société parfaite satisfaisant pleinement chacune et chacun d'entre nous. Le monde idéal n'existe pas, mais il est du devoir de chaque parlementaire, de chaque élu d'œuvrer pour en asseoir solidement les fondations.

En mettant sur pied cette réforme en profondeur de nos institutions, le gouvernement et les partis de la majorité poursuivent un double objectif: aboutir à une plus grande transparence du processus décisionnel, d'une part, et tenter d'opérer un certain rapprochement entre le citoyen et les politiques, d'autre part. Cette volonté d'adapter les institutions à la structure fédérale de l'Etat bénéficie d'un actuel courant favorable dans lequel les électeurs sont de plus en plus demandeurs de clarté et d'engagement de la part de leurs représentants.

J'aborderai très rapidement le premier aspect de cette réforme: les circonscriptions électorales provinciales.

Autant l'affirmer d'emblée, monsieur le président, chers collègues, le passage de 20 circonscriptions électorales à 11 circonscriptions provinciales plus larges ne faisait pas et ne fait toujours pas partie des revendications du groupe socialiste.

Néanmoins, bien que n'étant pas demandeurs d'une telle mesure, nous avons tenu à être loyaux envers le gouvernement et les partis de la majorité qui souhaitaient tous cette réorganisation.

07.48 André Frédéric (PS): De oprichting van de Commissie voor de politieke hernieuwing vormde het antwoord op de vraag van de regering een commissie in te stellen die de modernisering van de kieswet zou onderzoeken en zou nagaan hoe kon worden gezorgd voor een grotere betrokkenheid van de burger bij de politiek. De PS stond daar van bij het begin zeer positief tegenover. Een onderzoek naar de grootte van de kieskringen, de geschiktheid van de kiesdrempel, de uitbreiding van het stemrecht enz. heeft inderdaad zijn nut. Daar staat tegenover dat het niet verantwoord is stelselmatig een kritische houding aan te nemen ten aanzien van het politiek bestel in het algemeen. Het ideale bestaat niet, wat niet wil zeggen dat niets deugt.

In het licht van de steeds dringender vraag om duidelijkheid van de burger, is het noodzakelijk dat het beslissingsproces transparanter wordt en dat de kloof tussen burger en politiek verkleint.

De vermindering van het aantal kieskringen van 20 naar 11 stond niet in het eisenpakket van de PS, maar we zijn loyaal willen blijven ten aanzien van de regering en de meerderheid.

Het enige echte voordeel van deze hervorming is dat de apparentering verdwijnt. De zetelverdeling wint zo aan duidelijkheid en voor de gekozenen komt er meer zekerheid. Volgens de voorspellingen zou die hervorming geen enkele invloed hebben op de verdeling van de zetels tussen de partijen.

Onze fractie staat trouwens positief tegenover de herinvoering van het systeem van opvolgers,

Toutefois, nous ne pouvons passer sous silence le seul avantage que peut à nos yeux apporter ce volet de la réforme, à savoir la suppression de l'apparement. Comment, en effet, ne pas se réjouir de futures élections ne laissant aucune place au hasard et accordant les sièges aux élus en fonction du nombre de voix qu'ils ont recueillies? Comment ne pas saluer une mesure qui rendra plus clair un système de distribution des sièges totalement opaque pour l'électeur? De plus, le système de l'apparement ne permettait pas une vraie continuité du travail législatif. Sa disparition devrait aboutir à une plus grande stabilité au niveau des représentants de chaque parti politique au sein des assemblées.

Par ailleurs, il faut reconnaître que selon les projections des experts, cette réforme semble neutre et ne paraît pas influencer sur les résultats et la répartition des sièges entre les partis.

En effet, les partis politiques restent seuls maîtres de la composition des listes en fonction d'un certain équilibre territorial.

Par ailleurs, notre groupe est très favorable aux dispositions visant à la réintroduction du système des candidats suppléants. Nous estimons, en effet, qu'il garantit une meilleure représentativité des jeunes et des candidats des arrondissements ruraux. Cette mesure rencontre également notre souhait d'un plus juste équilibre entre le vedettariat et le militantisme auquel nous croyons encore. Ce sont essentiellement les idées et les programmes des partis politiques qui doivent être prépondérants par rapport à la popularité de l'un ou l'autre candidat; les militants ne votent pas en faveur de superstars mais pour des valeurs auxquelles ils adhèrent et ils croient.

Au niveau du seuil électoral, nous affirmons que contrairement aux idées reçues, l'instauration de ce seuil électoral n'a rien d'antidémocratique. En effet, même si un parti qui n'atteint pas les 5% dans une circonscription provinciale ne pourra plus y avoir d'élus, rien ne l'empêchera de se présenter aux élections, de diffuser son programme et de rassembler les électeurs autour de ses valeurs afin de franchir ce seuil électoral. L'influence d'un parti politique ne dépend effectivement pas du système électoral en place.

Cette mesure, tout en permettant d'éviter une trop grande fragmentation politique au sein des assemblées, devrait avoir comme heureuse conséquence en Wallonie de faire perdre au Front national le siège qu'il a décroché en 1999 dans le Hainaut. Et cela, c'est plutôt une bonne nouvelle pour la démocratie!

Quant au règlement particulier appliqué à l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde, ajouté au remaniement des circonscriptions électorales, il semble représenter un bon compromis entre francophones et néerlandophones et répondre aux aspirations des hommes politiques du Brabant flamand qui souhaitaient, entre autres, opérer dans un district électoral de taille plus raisonnable.

Notre groupe se réjouit également que le texte proposé reprenne les dispositions prévues dans les projets de loi de la ministre de l'Emploi et de l'Egalité des chances, qui visent à assurer une présence égale des hommes et des femmes sur les listes, tant pour la liste des candidats effectifs que pour celle des suppléants.

dat een betere vertegenwoordiging van de jongeren en van kandidaten uit landelijk gebied in de hand werkt. Dat systeem herstelt het evenwicht tussen kopstukken en militanten.

De allesbehalve antidemocratische instelling van een kiesdrempel belet de partijen niet om campagne te voeren en om kiezers te werven voor hun programma. Bovendien zal de kiesdrempel wel beletten dat het FN opnieuw een zetel binnenhaalt in Henegouwen.

Tot slot verheugen we ons erover dat de teksten de bepalingen overnemen die een evenwichtige verdeling van vrouwen en mannen op de lijsten waarborgen.

De PS zal dit voorstel steunen en herinnert aan haar eis alle vreemdelingen stemrecht toe te kennen en het recht zich verkiesbaar te stellen.

En conséquence, monsieur le président, monsieur le ministre, le groupe socialiste soutiendra cette proposition de loi et en profite pour rappeler sa principale revendication en matière électorale, à savoir le droit de vote et d'éligibilité pour tous les étrangers issus et non issus de l'Union européenne et ce, pour les élections à tous les niveaux de pouvoirs.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hoorebeke, u hebt mij gezegd dat u ongeveer drie kwartier zult spreken. Ik verkies de werkzaamheden nu op te schorten en u als eerste in de namiddagvergadering aan het woord te laten.

Monsieur le ministre, à 14.30 heures, nous aurons les questions orales; nous reprendrons le débat vers 16.00 heures.

In principe zal ik beginnen met de heren Van Hoorebeke, Bacquelaine en Coveliers, en daarna mevrouw Pelzer. Ik zou vandaag zo veel mogelijk sprekers aan het woord willen laten, zodat we misschien morgenochtend de algemene bespreking kunnen besluiten en misschien reeds starten met de artikelsgewijze bespreking. Onze namiddagvergadering zal waarschijnlijk tot 20.00 uur duren.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée à 12.19 heures. Prochaine séance jeudi 12 septembre 2002 à 14.30 heures.

De vergadering wordt gesloten om 12.19 uur. Volgende vergadering donderdag 12 september 2002 om 14.30 uur.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****DONDERDAG 12 SEPTEMBER 2002****JEUDI 12 SEPTEMBRE 2002****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****INTERPELLATIEVERZOEKEN****DEMANDES D'INTERPELLATION****Ingekomen****Demandes**

1. de heer Gerolf Annemans tot de minister van Financiën over "leningen aan de staat Nepal".
(nr. 1371 – verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)
2. de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de handhaving voor de regering van de beslissing om wapens te leveren aan Nepal".
(nr. 1372 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)
3. de heer Geert Bourgeois tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de wapenleveringen aan Nepal".
(nr. 1373 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)
4. de heer Bart Laeremans tot de eerste minister over "het tweede rapport Nabholz".
(nr. 1374 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)
5. mevrouw Els Van Weert tot de eerste minister over "de goedkeuring door de Commissie Justitie van de Raad van Europa van het tweede verslag Nabholz-Haidegger".
(nr. 1376 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)
6. de heer Vincent Decroly tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de handhaving van de opslag van kernwapens in België en de voortzetting van de nucleaire taken van het Belgische leger, in weerwil van het non-proliferatieverdrag, diverse VN-resoluties en het door het Internationaal Gerechtshof in Den Haag uitgebrachte advies".
(nr. 1377 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)
7. de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het dossier wapenleveringen aan Nepal".
(nr. 1378 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

1. M. Gerolf Annemans au ministre des Finances sur "l'octroi de prêts à l'Etat népalais".
(n° 1371 – renvoi à la commission des Finances et du Budget)
2. M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le maintien par le gouvernement de sa décision de livrer des armes au Népal".
(n° 1372 – renvoi à la commission des Relations extérieures).
3. M. Geert Bourgeois au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les livraisons d'armes au Népal".
(n° 1373 – renvoi à la commission des Relations extérieures)
4. M. Bart Laeremans au premier ministre sur "le second rapport Nabholz".
(n° 1374 – renvoi à la commission des Relations extérieures)
5. Mme Els Van Weert au premier ministre sur "l'approbation du second rapport Nabholz-Haidegger par la Commission de la Justice du Conseil de l'Europe".
(n° 1376 – renvoi à la commission des Relations extérieures)
6. M. Vincent Decroly au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le maintien d'armes nucléaires en Belgique et de missions nucléaires par l'armée belge, en dépit du Traité de non-prolifération, de diverses résolutions onusiennes et de l'avis émis par la Cour internationale de Justice de La Haye".
(n° 1377 – renvoi à la commission des Relations extérieures)
7. M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le dossier des livraisons d'armes au Népal".
(n° 1378 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

8. de heer Ferdy Willems tot de eerste minister en/of tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het advies van de Commissie van Justitie in de Raad van Europa betreffende het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger".

(nr. 1379 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

9. de heer Paul Tant tot de eerste minister over "het standpunt van de regering inzake het tweede rapport-Nabholz".

(nr. 1380 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

10. de heer Vincent Decroly tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de handhaving van de beslissing om Belgische oorlogswapens te verkopen aan Nepal".

(nr. 1381 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

11. de heer Josy Arens tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het standpunt van de federale regering omtrent de werkzaamheden van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa inzake het verslag van mevrouw Nabholz-Haidegger".

(nr. 1382 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

12. de heer Jean-Pierre Grafé tot de minister van Financiën over "de speculatieve bewegingen in verband met de aandelen van de Nationale Bank".

(nr. 1383 – verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)

13. de heer Pieter De Crem tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer, over "de verwerking van militair plutonium tot MOX".

(nr. 1384 – omgewerkt in mondelinge vraag)

14. de heer Jean-Pierre Grafé tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de verdaging van 1 september naar 31 december 2002, van de ingangsdatum waarop GSM-nummers overdraagbaar worden".

(nr. 1385 – omgewerkt in mondelinge vraag)

15. mevrouw Els Van Weert tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de brief met vraag tot bespoediging procedure van een partijvoorzitter aan de Raad van State".

(nr. 1387 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

16. de heer Jean-Pierre Grafé tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de verkoop van gebouwen".

8. M. Ferdy Willems au premier ministre et/ou au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'avis de la Commission de la Justice du Conseil de l'Europe concernant le rapport de Mme Nabholz-Haidegger".

(n° 1379 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

9. M. Paul Tant au premier ministre sur "la position du gouvernement concernant le second rapport Nabholz".

(n° 1380 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

10. M. Vincent Decroly au vice-premier ministre et au ministre des Affaires étrangères sur "le maintien de la décision de vendre des armes de guerre belges au Népal".

(n° 1381 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

11. M. Josy Arens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'attitude du gouvernement fédéral par rapport aux travaux de l'assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe relatifs aux rapports de Mme Nabholz-Haidegger".

(n° 1382 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

12. M. Jean-Pierre Grafé au ministre des Finances sur "la spéculation autour des titres de la Banque Nationale".

(n° 1383 – renvoi à la commission des Finances et du Budget)

13. M. Pieter De Crem au secrétaire d'Etat à l'Energie en au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports, sur "le retraitement du plutonium militaire aux fins de produire du MOX".

(n° 1384 – transformée en question orale)

14. M. Jean-Pierre Grafé au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "le report de la portabilité des numéros de GSM du 1er septembre au 31 décembre 2002".

(n° 1385 – transformée en question orale)

15. Mme Els Van Weert au ministre de l'Intérieur sur "la lettre qu'un président de parti aurait adressée au Conseil d'Etat pour lui demander d'accélérer la procédure".

(n° 1387 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

16. M. Jean-Pierre Grafé au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "les ventes d'armes".

(nr. 1388 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

17. de heer Gerolf Annemans tot de minister van Binnenlandse Zaken over "een brief van een partijvoorzitter aan de eerste voorzitter van de Raad van State met het verzoek om een snelle uitspraak over de Vlaamse omzendbrief-Peeters te bekomen".

(nr. 1389 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

18. de heer Paul Tant tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de tussenkomst van een partijvoorzitter in een voor de Raad van State hangende procedure".

(nr. 1390 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

19. de heer Pierre Chevalier tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer en tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de verkeerssituatie op de E40 te Ternat".

(nr. 1391 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

20. de heer Danny Pieters tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de goedkeuring door de Commissie Justitie van de Raad van Europa van het rapport-Nabholz-Haidegger".

(nr. 1392 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

(n° 1388 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

17. M. Gerolf Annemans au ministre de l'Intérieur sur "la lettre qu'un président de parti a adressée au premier président du Conseil d'Etat, dans laquelle il lui demande de faire en sorte que le Conseil se prononce rapidement sur la circulaire Peeters".

(n° 1389 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

18. M. Paul Tant au ministre de l'Intérieur sur "l'intervention d'un président de parti dans une procédure engagée devant le Conseil d'Etat".

(n° 1390 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

19. M. Pierre Chevalier à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports et au ministre de l'Intérieur sur "la situation du trafic routier sur l'E40 à Ternat".

(n° 1391 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

20. M. Danny Pieters au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'approbation du rapport Nabholz-Haidegger par la Commission de la Justice du Conseil de l'Europe".

(n° 1392 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

Ingetrokken

Bij brief van 11 september 2002 deelt de heer Geert Bourgeois mee dat hij zijn interpellatie gericht tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de goedkeuring door de Commissie Justitie van de Raad van Europa van het rapport-Nabholz-Haidegger" (nr. 1375) intrekt.

Bij brief van 10 september 2002 deelt de heer Pieter De Crem mee dat hij zijn interpellatie gericht tot de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de begrotingsopmaak 2003" (nr. 1386) intrekt.

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

Retraits

Par lettre du 11 septembre 2002, M. Geert Bourgeois fait savoir qu'il retire son interpellation adressée au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'approbation du rapport Nabholz-Haidegger par la Commission de la Justice du Conseil de l'Europe" (n° 1375).

Par lettre du 10 septembre 2002, M. Pieter De Crem fait savoir qu'il retire son interpellation adressée au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "la confection du budget pour 2003" (n° 1386).

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

1. Voorstel van resolutie (de dames Leen Laenens, Karine Lalieux en Claudine Drion en de heren Dirk Van der Maelen en Jacques Lefevre) betreffende de onderhandelingen over de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten binnen de Wereldhandelsorganisatie (nr. 1983/1).

2. Wetsvoorstel (de dames Mirella Minne en Josée Lejeune en de heren Peter Vanhoutte, Jan Eeman, Stef Goris, Martial Lahaye, José Canon, Jean-Pol Henry, Robert Denis en André Schellens) betreffende het vrijwillig ontslag vergezeld van een geïndividualiseerd beroepsomschakelingsprogramma ten behoeve van bepaalde militairen en houdende sociale bepalingen (nr. 1984/1).

3. Wetsvoorstel (de heren Bart Laeremans en Bert Schoofs) betreffende de kennisgeving van strafrechtelijke uitspraken (nr. 1985/1).

4. Voorstel van resolutie (de heer Peter Vanhoutte en de dames Kristien Grauwels, Zoé Genot en Géraldine Pelzer-Salandra) inzake het aanscherpen van de privacy bij de implementatie van het federale e-government (nr. 1986/1).

5. Voorstel van resolutie (de heer André Frédéric) dat ertoe strekt de kosteloosheid te garanderen van de privé-telefoonnummers (nr. 1998/1).

6. Wetsvoorstel (de heren Aimé Desimpel en Eric Van Weddingen) tot wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (nr. 2002/1).

7. Wetsvoorstel (de heer Geert Bourgeois) tot invoeging van een artikel 4bis in de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect (nr. 2003/1).

8. Wetsvoorstel (mevrouw Kristien Grauwels) tot het invoeren van afgeleid ouderlijk gezag voor de partner of de persoon die met een ouder samenleeft (nr. 2004/1).

9. Voorstel (de heer Jean-Jacques Viseur) tot invoeging in het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers van een artikel 65ter houdende oprichting van een «dienst wetgevingstechniek» (nr. 2005/1).

10. Voorstel (de heer Geert Bourgeois) tot herziening van artikel 23 van de Grondwet (nr. 2007/1).

11. Wetsvoorstel (mevrouw Martine Dardenne en de heer Peter Vanhoutte) tot wijziging van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en daaraan verbonden technologie (nr. 2008/1).

1. Proposition de résolution (Mmes Leen Laenens, Karine Lalieux et Claudine Drion et MM. Dirk Van der Maelen et Jacques Lefevre) relative aux négociations de l'Accord général sur le commerce des services au sein de l'Organisation mondiale du commerce (n° 1983/1).

2. Proposition de loi (Mmes Mirella Minne et Josée Lejeune, MM. Peter Vanhoutte, Jan Eeman, Stef Goris, Martial Lahaye, José Canon, Jean-Pol Henry, Robert Denis et André Schellens) relative à la démission volontaire accompagnée d'un programme personnalisé de reconversion professionnelle au bénéfice de certains militaires et portant des dispositions sociales (n° 1984/1).

3. Proposition de loi (MM. Bart Laeremans et Bert Schoofs) relative à la notification des décisions pénales (n° 1985/1).

4. Proposition de résolution (M. Peter Vanhoutte et Mmes Kristien Grauwels, Zoé Genot et Géraldine Pelzer-Salandra) relative au renforcement de la protection de la vie privée lors de la mise en place de l'e-government fédéral (n° 1986/1).

5. Proposition de résolution (M. André Frédéric) visant à assurer la gratuité des numéros de téléphone privés (n° 1998/1).

6. Proposition de loi (MM. Aimé Desimpel et Eric Van Weddingen) modifiant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie et la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail (n° 2002/1).

7. Proposition de loi (M. Geert Bourgeois) insérant un article 4bis dans la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte (n° 2003/1).

8. Proposition de loi (Mme Kristien Grauwels) autorisant l'exercice d'une autorité parentale désirée par le partenaire ou le cohabitant du parent (n° 2004/1).

9. Proposition (M. Jean-Jacques Viseur) tendant à insérer dans le règlement de la Chambre des représentants un article 65ter visant à créer un «office des légistes» (n° 2005/1).

10. Proposition (M. Geert Bourgeois) de révision de l'article 23 de la Constitution (n° 2007/1).

11. Proposition de loi (Mme Martine Dardenne et M. Peter Vanhoutte) modifiant la loi du 5 août 1991 relative à l'importation, à l'exportation et au transit d'armes, de munitions et de matériel devant servir spécialement à un usage militaire et de la technologie y afférente (n° 2008/1).

12. Wetsvoorstel (de dames Els Van Weert en Annemie Van de Casteele) tot aanpassing van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten en de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders aan de burgerlijke meerderjarigheid van achttien jaar (nr. 2009/1).

Verzoeken om advies van de Raad van State

De voorzitter van de Kamer heeft het advies van de Raad van State gevraagd over de volgende wetsvoorstellen:

- bij brief van 22 juli 2002 over het wetsvoorstel van de heer Jef Tavernier betreffende de politieke partijen en de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers en tot wijziging van het Kieswetboek en de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State (nr. 1959/1–2001/2002);
 - bij brief van 25 juli 2002 over:
 - . het wetsvoorstel van de heren Raymond Langendries, Josy Arens en Jean-Jacques Viseur tot wijziging van artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, tot vaststelling van de voor de afdeling administratie van de Raad van State te volgen procedure (nr. 1837/1–2001/2002);
 - . het wetsvoorstel van mevrouw Muriel Gerkens c.s. tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973, alsook van artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen (nr. 1908/1–2001/2002);
 - bij brief van 9 augustus 2002 over het wetsvoorstel van de heer Jef Tavernier tot wijziging van diverse wetten inzake verkiezingsuitgaven, wat de bijdragen van politieke mandatarissen aan componenten van politieke partijen betreft (nr. 2000/1–2001/2002).
- Ter kennisgeving*

MEDEDELINGEN

SENAAT

Overgezonden wetsontwerpen

12. Proposition de loi (Mmes Els Van Weert et Annemie Van de Casteele) adaptant la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux handicapés et les lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés à la suite de la fixation de la majorité civile à dix-huit ans (n° 2009/1).

Demandes d'avis au Conseil d'Etat

Le président de la Chambre a demandé l'avis du Conseil d'Etat sur les propositions de loi suivantes:

- par lettre du 22 juillet 2002, sur la proposition de loi de M. Jef Tavernier relative aux partis politiques et aux dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, et modifiant le Code électoral et les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 (n° 1959/1–2001/2002);
 - par lettre du 25 juillet 2002 sur:
 - . la proposition de loi de MM. Raymond Langendries, Josy Arens et Jean-Jacques Viseur modifiant l'article 15ter de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques en vue de définir la procédure à suivre devant la section d'administration du Conseil d'Etat (n° 1837/1–2001/2002);
 - . la proposition de loi de Mme Muriel Gerkens et conjoints modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, et l'article 15ter de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques (n° 1908/1–2001/2002);
 - par lettre du 9 août 2002, sur la proposition de loi de M. Jef Tavernier modifiant diverses lois relatives aux dépenses électorales, en ce qui concerne les cotisations versées par des mandataires politiques aux composantes de partis politiques (n° 2000/1–2001/2002)
- Pour information*

COMMUNICATIONS

SENAT

Projets de loi transmis

Bij brieven van 17 en 18 juli 2002 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geamendeerde wetsontwerpen:

- wetsontwerp betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand gesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen (nr. 1469/9);
- wetsontwerp betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties (nr. 1827/7);
- wetsontwerp betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (nr. 1842/6);
- wetsontwerp houdende maatregelen inzake gezondheidszorg (nr. 1905/6).

Bij brief van 18 juli 2002 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoceerde wetsontwerp houdende diverse bepalingen betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen (nr. 1716/7).

Bij brieven van 19 juli 2002 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geamendeerde wetsontwerpen:

- ontwerp van programmawet (nr. 1823/40);
- wetsontwerp betreffende de rechten van de patiënt (nr. 1642/15).

Ter kennisgeving

Aangenomen wetsontwerpen

Bij brieven van 17 juli 2002 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in de vergadering van die datum heeft aangenomen:

1. wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Burkina Faso inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 18 mei 2001 (nr. 1980/1);
2. wetsontwerp houdende instemming met het Avenant, gedaan te Madrid op 22 juni 2000, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995 (nr. 1981/1);

Par messages des 17 et 18 juillet 2002, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, les projets de loi suivants; le Sénat ne les ayant pas amendés:

- projet de loi relatif à la publicité trompeuse et à la publicité comparative, aux clauses abusives et aux contrats à distance en ce qui concerne les professions libérales (n° 1469/9);
- projet de loi concernant la lutte contre le retard de paiement dans les transactions commerciales (n° 1827/7);
- projet de loi relatif à la surveillance du secteur financier et aux services financiers (n° 1842/6);
- projet de loi portant des mesures en matière de soins de santé (n° 1905/6).

Par message du 18 juillet 2002, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi portant diverses dispositions relatives à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs; le Sénat ne l'ayant pas évoqué (n° 1716/7).

Par messages du 19 juillet 2002, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, les projets de loi suivants; le Sénat ne les ayant pas amendés:

- projet de loi-programme (n° 1823/40);
- projet de loi relatif aux droits du patient (n° 1642/15).

Pour information

Projets de loi adoptés

Par messages du 17 juillet 2002, le Sénat transmet, tel qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants:

1. projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement du Burkina Faso concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Bruxelles le 18 mai 2001 (n° 1980/1);
2. projet de loi portant assentiment à l'Avenant, fait à Madrid le 22 juin 2000, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995 (n° 1981/1);

3. wetsontwerp houdende instemming met de Samenwerkingsovereenkomst in het kader van de Ruimtevaartactiviteiten tussen de Nationale Commissie voor Ruimeteactiviteiten en de Federale diensten voor Wetenschappelijke, technische en culturele Aangelegenheden, ter uitvoering van de Verklaring van belangstelling betreffende de Samenwerking met betrekking tot Ruimtevaart die op 1 april 1997 door de Regeringen van het Koninkrijk België en van de Republiek Argentinië werd ondertekend, ondertekend te Luik op 3 oktober 1997 (nr. 1982/1).
Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Bij brieven van 18 juli 2002 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in de vergadering van die datum heeft aangenomen:

- wetsontwerp betreffende het recht van minderjarigen op toegang tot de rechter (nr. 1975/1);
- wetsontwerp tot instelling van advocaten voor minderjarigen (nr. 1976/1);
- wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 259bis-12 en 259bis-18 van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 1979/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Bij brief van 19 juli 2002 zendt de Senaat het wetsontwerp tot wijziging van artikel 69 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 over, zoals hij het in vergadering van die datum heeft aangenomen (nr. 1996/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Bij brieven van 19 juli 2002 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen:

- wetsontwerp tot wijziging van artikel 10 van de wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen (nr. 1990/1), waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet;

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

- wetsontwerp tot wijziging van verschillende bepalingen over het recht van minderjarigen om door de rechter te worden gehoord (nr. 1991/1) waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

3. projet de loi portant assentiment à la Convention de coopération relative aux Activités spatiales entre la Commission nationale des Activités spatiales et les services fédéraux des Affaires scientifiques, techniques et culturelles, en exécution de la Déclaration d'intérêt relative à la Coopération spatiale signée le 1er avril 1997 par les Gouvernements du Royaume de Belgique et de la République d'Argentine, signée à Liège le 3 octobre 1997 (n° 1982/1).

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Par messages du 18 juillet 2002, le Sénat transmet, tel qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants:

- projet de loi ouvrant l'accès à la justice aux mineurs (n° 1975/1);
- projet de loi instituant les avocats des mineurs (n° 1976/1);
- projet de loi modifiant les articles 259bis-12 et 259bis-18 du Code judiciaire (n° 1979/1).

Renvoi à la commission de la Justice

Par message du 19 juillet 2002, le Sénat transmet, tel qu'il l'a adopté en séance de cette date, le projet de loi modifiant l'article 69 des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 (n° 1996/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

Par messages du 19 juillet 2002, le Sénat transmet, tel qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants:

- projet de loi modifiant l'article 10 de la loi du 24 décembre 1996 relative à l'établissement et au recouvrement des taxes provinciales et communales (n° 1990/1), sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours conformément à l'article 81 de la Constitution;

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

- projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au droit des mineurs d'être entendus par le juge (n° 1991/1), sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours conformément à l'article 81 de la Constitution.

Renvoi à la commission de la Justice

REGERING

Ingediende wetsontwerpen

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht (nr. 1987/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet;

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling (nr. 1993/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet;

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

- wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de veiligheid en de gezondheid van de gebruikers (nr. 1995/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet);

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

- wetsontwerp houdende de inrichting van de functie van veiligheidsbeambte met het oog op de uitvoering van taken die betrekking hebben op de politie van hoven en rechtbanken en de overbrenging van gevangenen (nr. 2001/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet;

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

- wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 569, eerste lid, 580 en 583 van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 2010/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 77 van de Grondwet);

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (nr. 2014/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet).

GOUVERNEMENT

Dépôt de projets de loi

Le gouvernement a déposé les projets de loi suivants:

- projet de loi modifiant la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers (n° 1987/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution;

Renvoi à la commission de la Justice

- projet de loi modifiant la loi du 16 février 1994 régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages (n° 1993/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution;

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

- projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la sécurité et à la santé des utilisateurs (n° 1995/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution);

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

- projet de loi portant création de la fonction d'agent de sécurité en vue de l'exécution des missions de police des cours et tribunaux et de transfert des détenus (n° 2001/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution;

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

- projet de loi modifiant les articles 569, alinéa 1er, 580 et 583 du Code judiciaire (n° 2010/1) (matière visée à l'article 77 de la Constitution);

Renvoi à la commission de la Justice

- projet de loi modifiant la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques (n° 2014/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution).

Verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven

Renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques

Verslagen

Rapports

Het federaal ministerie van Tewerkstelling en Arbeid heeft het verslag 2002 van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid overgezonden.

Le ministère fédéral de l'Emploi et du Travail a transmis le rapport 2002 du Conseil supérieur de l'Emploi.

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

Renvoi à la commission des Affaires sociales

Bij brief van 13 augustus 2002 zendt de minister van Financiën het rapport (F) over met betrekking tot de situatie van grensarbeiders inzake fiscaliteit ingevolge het nieuwe dubbelbelastingverdrag tussen België en Nederland en inzake sociale zekerheid.

Par lettre du 13 août 2002, le ministre des Finances transmet le rapport (F) concernant la situation des travailleurs frontaliers en matière de fiscalité, suite à la nouvelle Convention préventive de la double imposition entre la Belgique et les Pays-Bas, et en matière de sécurité sociale.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting en naar de commissie voor de Sociale Zaken

Renvoi à la commission des Finances et du Budget et à la commission des Affaires sociales

Uitgaven gedaan buiten de begroting

Dépenses faites en marge du budget

Bij brief van 23 juli 2002 zendt de eerste minister, in uitvoering van artikel 44, § 1, lid 2, van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, exemplaren over van de beraadslaging nr. 3188 door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

Par lettre du 23 juillet 2002, le premier ministre transmet, en exécution de l'article 44, § 1er, alinéa 2, des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, des exemplaires de la délibération n° 3188 prise par le Conseil des ministres, relative à des dépenses faites en marge du budget.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Algemene uitgavenbegroting 2002

Budget général des dépenses 2002

In uitvoering van artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over:

En exécution de l'article 15, 2ème alinéa, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet:

- bij brieven van 18 juli, 19 augustus, 3 en 6 september 2002, vier lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu;

- par lettres des 18 juillet, 19 août, 3 et 6 septembre 2002, quatre bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement;

- bij brief van 25 juli 2002, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende de FOD – Kanselarij en Algemene Diensten;

- par lettre du 25 juillet 2002, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le SPF – Chancellerie et Services généraux;

- bij brieven van 30 juli en 29 augustus 2002, twee lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Verkeer en Infrastructuur;

- par lettres des 30 juillet et 29 août 2002, deux bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Communications et de l'Infrastructure;

- bij brief van 5 augustus 2002, twee lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Landbouw en Middenstand;

- par lettre du 5 août 2002, deux bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de l'Agriculture et des Classes moyennes;

- bij brieven van 23 augustus en 5 september 2002, twee lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Binnenlandse Zaken;

- bij brief van 3 september 2002, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende de FOD Personeel & Organisatie.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Antwoord op resoluties van de Kamer

Bij brief van 18 juli 2002 zendt de eerste minister het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over betreffende het voorstel van resolutie van de heren Daniel Bacquelaine en Jacques Simonet betreffende de conclusies van de tussen 31 augustus en 7 september 2001 in Durban gehouden Wereldconferentie tegen racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid en de uitvoering die België daaraan geeft (nrs. 1658/1 tot 3) dat de Kamer op 18 april 2002 heeft goedgekeurd.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Bij brief van 22 juli 2002 zendt de eerste minister het antwoord van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over betreffende het voorstel van resolutie van mevrouw Mirella Minne c.s. betreffende de universele geldigmaking van het Verdrag van Ottawa inzake het verbod van het gebruik, de aanleg van voorraden, de productie en de overdracht van antipersoonsmijnen en inzake de vernietiging van deze wapens en betreffende de intersessionele werkzaamheden (nrs. 1748/1 tot 5) dat de Kamer op 30 mei 2002 heeft goedgekeurd.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Slotbeschouwingen van het Comité voor de Rechten van het Kind

Bij brief van 23 juli 2002 zendt de minister van Justitie de slotbeschouwingen van het Comité voor de Rechten van het Kind over betreffende het tweede periodiek rapport van België.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

ARBITRAGEHOF

Beroepen tot vernietiging

- par lettres des 23 août et 5 septembre 2002, deux bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de l'Intérieur;

- par lettre du 3 septembre 2002, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le SPF Personnel & Organisation.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Réponse à des résolutions de la Chambre

Par lettre du 18 juillet 2002, le premier ministre transmet la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères concernant la proposition de résolution de MM. Daniel Bacquelaine et Jacques Simonet sur les conclusions de la Conférence mondiale contre le racisme, la discrimination raciale, la xénophobie et l'intolérance qui y est associée (Durban 31 août–7 septembre 2001), et leur mise en œuvre en Belgique (n°s 1658/1 à 3) qui a été adoptée par la Chambre le 18 avril 2002.

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Par lettre du 22 juillet 2002, le premier ministre transmet la réponse du secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, adjoint au ministre des Affaires étrangères, concernant la proposition de résolution de Mme Mirella Minne et consorts relative à l'universalisation de la Convention d'Ottawa sur l'interdiction de l'emploi, du stockage, de la production et du transfert des mines antipersonnel et sur leur destruction et au travail intersessionnel (n°s 1748/1 à 5) qui a été adoptée par la Chambre le 30 mai 2002.

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Conclusions du Comité pour les Droits de l'Enfant

Par lettre du 23 juillet 2002, le ministre de la Justice transmet les conclusions du Comité pour les Droits de l'Enfant concernant le deuxième rapport périodique de la Belgique.

Renvoi à la commission de la Justice

COUR D'ARBITRAGE

Recours en annulation

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- het beroep tot vernietiging van de artikelen 87 tot 94 en 168 van de programmawet van 30 december 2001, ingesteld door de BVBA "Centre de Médecine et de Diagnostic par Radioisotopes" (CEMEDI) en door de Belgische Beroepsvereniging der Geneesheren-specialisten in Nucleaire Geneeskunde;

(rolnummer: 2462)

- de beroepen tot vernietiging van de artikelen 79 en 168 van de programmawet van 30 december 2001, ingesteld door de provincie Henegouwen en de gemeenten Schaarbeek en Sint-Joost-ten-Node; de beschikking tot samenvoeging van deze zaken;

(rolnummers: 2466 en 2472)

- het beroep tot vernietiging van de artikelen 151 en 152 van de programmawet van 30 december 2001, ingesteld door de VZW "Ligue des droits de l'homme";

(rolnummer: 2484)

- het beroep tot vernietiging en de vordering tot schorsing van het decreet van het Vlaamse Gewest van 29 maart 2002 houdende bekrachtiging van de stedenbouwkundige vergunningen verleend door de Vlaamse Regering op 18 maart 2002 in toepassing van het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden, ingesteld door de gemeente Beveren en anderen; de beschikking tot bepaling van de dag van de terechtzitting voor het debat over de vordering tot schorsing en tot bepaling van de uiterlijke datum voor de eventuele schriftelijke opmerkingen van de in artikel 76, § 4, van voormelde bijzondere wet.

(rolnummer: 2502)

Ter kennisgeving

Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- le recours en annulation des articles 87 à 94 et 168 de la loi-programme du 30 décembre 2001, introduit par la SPRL Centre de Médecine et de Diagnostic par Radioisotopes (CEMEDI) et par l'Union professionnelle belge des Médecins spécialistes en Médecine nucléaire;

(n° du rôle: 2462)

- les recours en annulation des articles 79 et 168 de la loi-programme du 30 décembre 2001, introduits par la province de Hainaut et les communes de Schaarbeek et Saint-Josse-ten-Noode; l'ordonnance de jonction de ces affaires;

(n°^{os} du rôle: 2466 et 2472)

- le recours en annulation des articles 151 et 152 de la loi-programme du 30 décembre 2001, introduit par l'ASBL Ligue des droits de l'homme;

(n° du rôle: 2484)

- le recours en annulation et la demande de suspension du décret de la Région flamande du 29 mars 2002 portant confirmation des autorisations urbanistiques accordées par le Gouvernement flamand le 18 mars 2002 en application du décret du 14 décembre 2001 pour quelques permis de bâtir auxquels s'appliquent des raisons obligatoires de grand intérêt public, introduits par la commune de Beveren et autres; l'ordonnance fixant l'audience pour les débats sur la demande de suspension et fixant la date limite pour les observations écrites éventuelles des autorités visées à l'article 76, § 4, de la loi spéciale précitée.

(n° du rôle: 2502)

Pour information

Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- de prejudiciële vragen betreffende artikel 60 van het decreet van de Vlaamse Raad van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 (kwijschelding of vermindering van onroerende voorheffing), gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen bij vonnis van 21 mei 2002 inzake de CVBA Ebikon tegen de Belgische Staat en door de rechtbank van eerste aanleg te Gent bij vonnis van 13 juni 2002 inzake de VZW Noordstarfonds tegen het Vlaamse Gewest; de beschikking tot samenvoeging van deze zaken;

(rolnummers: 2449 en 2476)

- de prejudiciële vraag betreffende artikel 1, § 1, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, gesteld door de arbeidsrechtbank te Hasselt bij vonnis van 21 juni 2002 inzake Y. Seguer tegen het OCMW van Hasselt;

(rolnummer: 2461)

- de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 20, 23, 29, tweede lid, en 43 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, gesteld door de vrederechter van het kanton Dendermonde-Hamme bij vonnis van 20 juni 2002 inzake J. Ost tegen het Ruilverkavelingscomité Hamme;

(rolnummer: 2465)

- de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 301, 307bis en 1134 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 1288 van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Turnhout bij vonnis van 24 juni 2002 inzake J. Van der Linden tegen A. Leysen;

(rolnummer: 2497)

- de prejudiciële vraag betreffende artikel 145, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door het hof van beroep te Gent bij arrest van 28 juni 2002 inzake S. Malcikan en A. Malcikan.

(rolnummer: 2499)

Ter kennisgeving

REKENHOF

Boek van opmerkingen

Bij brief van 14 augustus 2002 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof, in uitvoering van artikel 180 van de Grondwet, het deel II A van het 157e boek van opmerkingen over.

Ingediend ter griffie en in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Rekeningen

- les questions préjudicielles concernant l'article 60 du décret du Conseil flamand du 22 décembre 1993 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1994 (remise ou modération du précompte immobilier), posées par le tribunal de première instance d'Anvers par jugement du 21 mai 2002 en cause de la SCRL Ebikon contre l'Etat belge et par le tribunal de première instance de Gand par jugement du 13 juin 2002 en cause de l'ASBL "Noordstarfonds" contre la Région flamande; l'ordonnance de jonction de ces affaires;

(n^{os} du rôle: 2449 et 2476)

- la question préjudicielle concernant l'article 1er, § 1er, de la loi du 7 août 1974 sur le minimum de moyens d'existence, posée par le tribunal du travail de Hasselt par jugement du 21 juin 2002 en cause de Y. Seguer contre le CPAS de Hasselt;

(n^o du rôle: 2461)

- les questions préjudicielles concernant les articles 20, 23, 29, alinéa 2, et 43 de la loi du 22 juillet 1970 relative au remembrement légal de biens ruraux, posées par le juge de paix du canton de Termonde-Hamme par jugement du 20 juin 2002 en cause de J. Ost contre le "Ruilverkavelingscomité Hamme";

(n^o du rôle: 2465)

- la question préjudicielle concernant les articles 301, 307bis et 1134 du Code civil et l'article 1288 du Code judiciaire, posée par le tribunal de première instance de Turnhout par jugement du 24 juin 2002 en cause de J. Van der Linden contre A. Leysen;

(n^o du rôle: 2497)

- la question préjudicielle concernant l'article 145, alinéa 3, du Code civil, posée par la cour d'appel de Gand par arrêt du 28 juin 2002 en cause de S. Malcikan et A. Malcikan.

(n^o du rôle: 2499)

Pour information

COUR DES COMPTES

Cahier d'observations

Par lettre du 14 août 2002, le premier président de la Cour des comptes transmet, en exécution de l'article 180 de la Constitution, le fascicule II A de son 157ème cahier d'observations.

Dépôt au greffe et à la bibliothèque et renvoi à la commission des Finances et du Budget

Comptes

Bij brieven van 19 augustus 2002 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof de volgende documenten over:

- de uitvoeringsrekening van de dotatie 2001 van het Rekenhof, goedgekeurd in zijn algemene vergadering van 14 augustus 2002;
- de eerste aanpassing van de begroting 2002 van het Rekenhof;
- de begroting voor het jaar 2003 van het Rekenhof, goedgekeurd in zijn algemene vergadering van 14 augustus 2002.

Verzonden naar de commissie voor de Comptabiliteit

Verslag

Bij brief van 21 augustus 2002 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof het afschrift van het schrijven van het Rekenhof aan de voorzitter van de subcommissie "Rekenhof" van de commissie voor de Financiën en de Begroting over betreffende het verzenden door het Rekenhof van zijn finaal verslag over de evaluatie van de algemene richtlijnen van de schuld voor 2001 en de algemene richtlijnen van de schuld voor 2002.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

FAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE POLITIEDIENSTEN

Bij brief van 18 juli 2002 zendt de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten, overeenkomstig artikel 9 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, een vertrouwelijk onderzoeksverslag over.

Verzonden naar de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten

JAARVERSLAGEN EN -REKENINGEN

Wereldvrouwenconferentie

Bij brief van 24 juli 2002 zendt de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, overeenkomstig artikel 2 van de wet van 6 maart 1996 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad, het jaarverslag 2001 over.

Ingediend ter griffie en in de bibliotheek

Par lettres du 19 août 2002, le premier président de la Cour des comptes transmet les documents suivants:

- le compte d'exécution de la dotation de 2001 de la Cour des comptes, approuvé en son assemblée générale du 14 août 2002;
- le premier ajustement du budget 2002 de la Cour des comptes;
- le budget de l'année 2003 de la Cour des comptes, approuvé en son assemblée générale du 14 août 2002.

Renvoi à la commission de la Comptabilité

Rapport

Par lettre du 21 août 2002, le premier président de la Cour des comptes transmet la copie du courrier de la Cour des comptes au président de la sous-commission "Cour des comptes" de la commission des Finances et du Budget relatif à l'envoi par la Cour des comptes de son rapport final concernant l'évaluation annuelle des directives générales de la dette pour l'année 2001 et des directives générales de la dette pour l'année 2002.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

COMITE PERMANENT DE CONTROLE DES SERVICES DE POLICE

Par lettre du 18 juillet 2002, le président du Comité permanent de contrôle des services de police transmet, conformément à l'article 9 de la loi organique du 18 juillet 1991 du contrôle des services de police et de renseignements, un rapport d'enquête confidentiel.

Renvoi à la commission spéciale chargée de l'accompagnement parlementaire du Comité permanent de contrôle des services de police

RAPPORTS ET COMPTES ANNUELS

Conférence mondiale sur les femmes

Par lettre du 24 juillet 2002, la vice-première ministre et ministre de l'Emploi transmet, conformément à l'article 2 de la loi du 6 mars 1996 visant au contrôle de l'application des résolutions de la Conférence mondiale sur les femmes réunie à Pékin du 4 au 14 septembre 1995, le rapport annuel 2001.

Dépôt au greffe et à la bibliothèque

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Société nationale des Chemins de fer belges

Bij brief van 30 augustus 2002 zendt de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer, in toepassing van artikel 5 van de wet van 22 maart 2002 houdende wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, het NMBS-jaarverslag, de jaarrekening en het verslag van het college van commissarissen voor het dienstjaar 2001 over.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven

Par lettre du 30 août 2002, la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports transmet, en application de l'article 5 de la loi du 22 mars 2002 portant modification de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, le rapport annuel de la SNCB, les comptes annuels et le rapport du collège des commissaires pour l'exercice 2001.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques

Algemene Rijkspolitie

Police générale du Royaume

Bij brief van 1 augustus 2002 zendt de directeur-generaal van de directie Algemene Zaken van het ministerie van Binnenlandse Zaken het activiteitenverslag 2001 van de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie over.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Par lettre du 1er août 2002, le directeur général de la direction Affaires générales du ministère de l'Intérieur transmet le rapport d'activités 2001 de la Direction générale de la Police générale du Royaume.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen

« Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen »

Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen heeft zijn jaarverslag 2001 overgezonden.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Le "Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen" a transmis son rapport annuel 2001.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

MOTIE

MOTION

Bij brief van 23 juli 2002 zendt de burgemeester van de stad Hannut een door de politieraad van de politiezone Hesbaye Ouest aangenomen motie over betreffende de politiehervorming.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Par lettre du 23 juillet 2002, le bourgmestre de la ville de Hannut transmet une motion, adoptée par le conseil de police de la zone de police Hesbaye Ouest, concernant la réforme des polices.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

VARIA

DIVERS

Conferentie van de parlementen van de hoofdstedelijke gewesten van de Europese Unie

Conférence des parlements des régions-capitales de l'Union européenne

Bij brief van 10 juli 2002 zendt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement de slotverklaring over van de derde conferentie van de voorzitters van de parlementen van de hoofdstedelijke gewesten van de Europese Unie.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

"Fédération des Etudiants francophones"

Bij brief van 18 juli 2002 zendt de voorzitter van de "Fédération des Etudiants francophones" de analyse over die de Federatie heeft gemaakt met betrekking tot de maatregelen en plannen waarin werd voorzien op het vlak van de beperking van het aantal studenten in de geneeskunde, de tandheelkunde en de kinesithérapie.

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

Par lettre du 10 juillet 2002, la présidente du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale transmet la déclaration finale de la troisième conférence des parlements des régions-capitales de l'Union européenne.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

Fédération des Etudiants francophones

Par lettre du 18 juillet 2002, le président de la Fédération des Etudiants francophones transmet l'analyse de la Fédération concernant les mesures et projets de contingentement en médecine, dentisterie et kinésithérapie.

Renvoi à la commission des Affaires sociales